
RAVIHEVOSTEN OMISTAJAT
Profiilit ja tulevaisuus



Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Mustiala, 17.5.2011

Elina Hirvonen



Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Mustiala

Työn nimi Ravihevosten omistajat

Tekijä Elina Hirvonen

Ohjaava opettaja Terhi Thuneberg

Hyväksytty _____ . _____ . 20 _____

Hyväksyjä

MUSTIALA

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Maatilatalouden suuntautumisvaihtoehto

Tekijä	Elina Hirvonen	Vuosi 2011
Työn nimi	Ravihevosten omistajat	

TIIVISTELMÄ

Suomen Hippos ry on toimeksiantajana opinnäytetyössä, jossa tutkittiin ravihevosten omistajia. Työn tavoitteena on kuvan luominen tämän päivän omistajista sekä tulevaisuuden omistamisen visiointi. Työllä tavoitellaan omistajuuden markkinointiin sekä raviurheilun kehittämiseen apuvälineitä sidosryhmille.

Hevosalasta ja varsinkin raviurheilusta on hyvin vähän tutkittua tietoa. Työssä käytettiin Suomen Hippoksen hevostietokannan vuonna 2010 kilpailleiden hevosten omistajien tietoja sekä kyselytutkimusta, joka toteutettiin osana opinnäytetyötä. Kyselyllä pyrittiin saamaan viime vuonna kilpailleiden hevosten omistajien tietoja, mutta koska vain harvat vastasivat postikyselyyn, se julkaistiin myös toimeksiantajan Internet-sivuilla. Kyselytutkimuksella selvitettiin omistajien taustatietoja, harrastuneisuutta sekä hevosten tähänastista kilpailu-uraa ja omistajan tulevaisuuden suunnitelmia. Tuloksia analysoitiin pääasiassa määrällisen analysoinnin avulla, mutta myös kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää käytettiin.

Ravihevosten omistajista luotiin kolme profiilia, jotka kuvaavat tämän hetken hevosenomistajaa eri kulmista. Johtopäätöksissä käydään läpi hevosen omistamisen nykyhetki sekä tulevaisuuden visiot. Raviurheilu ja hevosen omistaminen tarjoaa elämyksellisyyttä sekä raviurheiluyhteisön jäsenyyden. Raviurheiluyhteisön jäsenyys olikin yksi merkittävimmistä tekijöistä hevosen omistajuuden kestäessä pidempään.

Profiilit luotiin kyselytutkimuksen sekä hevostietokannan tietoja vertailemalla ja ravihevosten omistajien välillä löydettiin yhtäläisyyksiä. Osa vastauksista ei noudattanut valtavirtausta, mutta profiilien sekä tulevaisuuden visioiden luominen vastausten perusteella oli mahdollista. Tarkastellakseen tarkemmin hevosen omistajuutta tulee tehdä lisää tutkimuksia aiheesta.

Avainsanat raviurheilu, ravihevosen omistaja, hevonen, kyselytutkimus

Sivut 40 s, + liitteet 9 s



Mustiala
Degree Programme in Agricultural and Rural Industries
Agriculture Option

Author	Elina Hirvonen	Year 2011
Subject of Bachelor's thesis	Owners of trotting horses	

ABSTRACT

The thesis concentrates on the owners of trotting horse, and the commissioner of the thesis is Suomen Hippos ry. The aim for the thesis was to get a picture of the present owners of horses and envisage the future of the ownership of trotting horses. With the thesis we are aiming to find tools for marketing ownership and to evolve Finnish trotting.

The horse industry and particularly trotting area have precious little researched information. In this thesis we used the commissioner's database of horses and a survey, which accomplished one part of thesis. From the database we gathered information about horses which have been compete last year.

In the survey part of the thesis altogether 712 owners of horses that were competing last year answered. With the survey we look into the background and interests of owners, horses trotting success and owners plans for future. The results were analyzed mainly with quantitative analysis, but qualitative research method was also used.

The current owners are profiled in the results and there are three different profiles to mirroring them. An introduction of the current ownership and visions of the future are in the conclusion part of the thesis. Trotting and ownership offers adventures and membership of the trotting community.

The profiles are based on the survey and horse database information and we found equality between owners. Some of the answers didn't fit the mainstream, but there were enough parallels to make conclusions. More investigations about the territory is needed when we want to observe the ownership more.

Keywords trotting, horse, owner of trotting horse, survey

Pages 40 p + appendices 9 p

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	HEVOSTALOUS	2
2.1	Raviurheilu	3
2.1.1	Hevospelit	3
2.2	Ratsastus	4
2.3	Hevoskasvatus	4
3	RAVIHEVOSEN OMISTAMINEN	4
3.1	Ravihevonen	5
3.2	Hevosenomistaja	5
4	OMISTAJAESIMERKKEJÄ	6
4.1	Case lapset hevosenomistajina	7
4.2	Case yhteisomistaja	8
4.3	Case ikääntynyt kasvattaja omistaja	8
5	TUTKIMUS JA SEN TAUSTA	9
5.1	Tutkimuksen tavoitteet	9
5.2	Aineiston kerääminen	10
5.3	Tutkimuksen kulku	11
5.4	Aineiston analysointimenetelmät ja teemoittaminen	11
5.5	Tutkimuksen luotettavuus	12
6	HEVOSTIETOKANNAN TULOKSET	12
6.1	Sukupuoli ja ikä	12
6.2	Asuinpaikka	14
6.3	Lisenssit	15
7	KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET	15
7.1	Taustatiedot	16
7.1.1	Sukupuoli ja ikä	16
7.1.2	Siviilisäätö ja perhetiedot	17
7.1.3	Asuintiedot	18
7.1.4	Koulutus ja työtehtävät	19
7.1.5	Harrastukset	20
7.2	Hevosen omistamiseen liittyvät tiedot	21
7.2.1	Harrastuneisuus alalla ja historia	21
7.2.2	Hevosen valmentaminen	23
7.2.3	Omistuksessa olevat hevoset	23
7.3	Kilpailu-ura ja tulevaisuus	27
7.4	Vapaa sana	29

8	TULOSTEN TARKASTELUA	30
8.1	Ravihevosten omistajien profiilit	31
8.1.1	Perus ravihevosenomistaja	31
8.1.2	Hevoseni on ammattivalmennuksessa –omistaja	31
8.1.3	Enintään seitsemän vuoden hevosenomistaja.....	32
8.2	Ravihevosen omistajuus nyt ja tulevaisuudessa.....	33
8.2.1	Hevosenomistajat tänään	33
8.2.2	Hevosenomistajat huomenna.....	34
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	35
10	ARVIOINTI	36
10.1	Tulosten arviointi	36
10.2	Jatkotutkimusaiheet.....	37
10.3	Oma oppiminen	37
	LÄHTEET	38

Liite 1	Saatekirje
Liite 2	Kyselylomake

1 JOHDANTO

Hevosala on ottanut selkeän paikkansa niin maalla kuin kaupungeissakin ihmisten arjessa. Hevoset ovat monelle arkipäivää tänään, mutta monelle ne ovat olleet sitä koko suvun historian ajan, aina maataloustöistä ravikilpailuihin asti. Hevosalan tasaisen vahvaa kasvua tuli häiritsemään taantuma, joka on vaikuttanut ravikilpailujen palkintoihin sekä pelivaihtoihin. Vuoden 2009 aikana myös kilpailevien ravihevosten määrä on vähentynyt ja sitä kautta myös omistajien määrä. Voiko taloudellinen taantuma olla syynä kilpailevien hevosten määrän vähentymiseen? Opinnäytetyössä pohditaan mahdollisia syitä hevosen omistajuuden vähentymiseen sekä mietitään yleistä ravihevosen omistamisen kehitystä.

Raviurheilun tulevaisuus huolestuttaa alalla toimivia ja monet pohtivatkin sitä miten lajiin saataisiin takaisin 1980-luvun yleisömeret sekä käsin kosketeltava tunnelma. Ihmiset ovat oivaltaneet uusien ihmisten merkityksen lajille, mutta koska kilpailu eri harrastusten välillä on tällä hetkellä kovaa, tulee miettiä meidän lajimme parhaita puolia. Raviurheilun eduiksi on ennen tutkimusta väläytelty hevosta, raviyhteisöä, peliä sekä elämyksiä.

Lajin parhaat puolet ovat olleet esillä jo vuosikymmenten ajan tarjolla hevosenomistajille, mutta jotain sieltä pitää pystyä nostamaan oikeasta näkövinkkelistä, jotta nykyajan ihmiset siitä kiinnostuvat. Palvelut ja ympäristö on ravikilpailujen näytösareenoilla mietitty tarkkaan, mutta kilpailun ollessa kovaa on jatkuvasti toimintoja kehitettävä ja pyrittävä tarjoamaan lisää. Tänä päivänä ihminen haluaa rahoilleen vastinetta ja kaikki tuotteet tulee hinnoitella aineellisten sekä aineettomien saatavien mukaan.

Pöytäkeskusteluissa voimme loputtomasti miettiä eri näkökulmia hevosen omistamiselle, mutta niiden toteuttaminen on monesti hakuammuntaa. Luuloihin perustuvat teot johtavat markkinointibudjetin hupenemiseen, eivätkä hyödyt suuntaudu pitkälle aikavälille. Hevosenomistajien hankinta lajin pariin ei ole vaikeaa, mutta sen pohjalle tulee tehdä kunnon taustatutkimus, jotta voidaan tehdä laajempia tulevaisuuden linjauksia.

Tunnelmasta ja elämyksestä suurin osa hevosihmisille tulee ainoastaan oman hevosen kanssa. Hevosenomistaja pääsee hevosensa kanssa tuntemaan niin onnistumisen kuin epäonnistumisenkin tunteita. Yhdellä hevosella voi olla omistajia useampia ja tällaisia omistajia sanotaankin kansankielellä yleensä kimppaomistajaksi.

Hevosen omistamiselle voidaan luetella monia hyviä puolia, mutta emme kuitenkaan tienneet niiden todellista tärkeysjärjestystä ihmiselle ennen tätä opinnäytetyötä. Markkinoidaksemme uusille hevosenomistajille lajia, tulee meidän tietää mitä siitä kuuluu markkinoida ja minkä takia hevosen omistaminen on kannattavaa. Rahallista kannattavuutta kokevat harvat omistajat, mutta

monia muita syitä taustalta varmasti löytyy, vaikka taloudellinen menestyskin on periaatteessa mahdollisuus.

Tutkimuksen kohteena on ihminen hevosen takana, ravihevosenomistaja. Hevosala on vähän tutkittua ja niinpä esimerkiksi ravihevosen omistajaa henkilöä ei ole aiemmin tutkittu. Tutkimuksen tuloksena on tarkoitus muodostaa ravihevosen omistajalle profiili sekä pohtia ravihevosen omistajuuden tulevaisuutta.

Toivon opinnäytetyöni hyödyttävän hevosalaa ja erityisesti raviurheilua sekä ravihevospasvatusta. Tutkimukseni on osaltaan pintaraapaisu aiheesta, joka kaipaa lisätutkimusta, jotta hyödyt ohjautuisivat kauemmas tulevaisuuteen. Työni tulee apuvälineeksi hevosen omistamisen markkinoinnin yhtenäisten suuntaviivausten muodostamisessa ja sitä kautta raviurheilun liiketoiminnan kannattavuuden parantamisessa.

2 HEVOSTALOUS

Suomen hevostalous on muuttunut merkittävästi viime vuosikymmenten aikana, hevonen on siirtynyt työntekijästä urheilu- ja harrastekäyttöön. Hevosten omistajat ovat muuttaneet kaupunkeihin. Hevosia kasvatetaan yhä maaseudulla, mutta kasvatuksen tavoitteissa näkyy entistä vahvemmin hevosen jalostaminen nykyisen käyttötarkoituksensa mukaiseksi urheilu- ja harrastehovoseksi. (Maatalous- ja metsäministeriö 2008)

Hevostalous on kasvanut voimakkaasti kahden viime vuosikymmenen aikana ja vuonna 2006 hevostallien määrä nousi lypsykarjatilojakin suuremmaksi. Hevosten perusrehun tuotantoon käytetään Suomen peltopinta-alasta noin 100 000 hehtaaria. (Suomen Hippos ry 2010a; Hevosalan haasteet työryhmä 2007, 12)

Kasvu tuo mahdollisuuksien lisäksi uhkia. Hevosharrastajat kansoittavat pientiloja ja ovat yksi maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäjästä. Hevosalan toiminnot risteilevät maaseudun ja kaupunkien välillä hevosten liikkua kilpailuihin. Haasteina ovat tietotason kasvattaminen uusille lajin harrastajille sekä neuvontapalvelujen kehittäminen. (Hevosalan haasteet työryhmä 2007, 12)

Laajemmalla rintamalla hevosala vaikuttaa myös yhteiskuntaamme hevosen tuodessa hyvinvointia sekä työpaikkoja ihmisille. Koko- tai osapäiväisesti hevosala työllistää tänä päivänä noin 15 000 henkilöä. Kaupan ja maatalouden alat ovat myös hevosalan vaikutuksen piirissä mm. varuste- ja rehukaupan kautta. Yritystoiminta on kasvattanut vahvasti suosiotaan hevosharrastajien siirtyessä harrastajista yrittäjiksi ja erilaisten erikoispalvelujen valtatessa hevosalaa. (Pussinen S. & Thuneberg T. 2010, 7; Hevosalan haasteet työryhmä 2007,12)

Suomessa on noin 74 000 hevosta, jotka asustavat noin 15 000 eri tallissa. Noin kolmasosa (34 %) hevosista on lämminverisiä ravihevosia, lähes neljäs osa (27 %) on suomenhevosia ja saman verran on myös ratsuhevosia (26 %). Poneja on 16 % eli joka kuudes hevosista on rodultaan poni. Hevosten määrä nousee Suomessa noin 2 000 kappaleella vuosittain. (Suomen Hippos ry 2010a)

2.1 Raviurheilu

Raviurheilu on kymmenen Suomen suosituimman urheilulajin joukossa lähes 800 000 vuosittaisella katsojallaan. Raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestönä Suomen Hippos ry koordinoi ja johtaa ravikilpailutoimintaa sekä ylläpitää kantakirjaa ja rekisteriä kaikista Suomessa kasvatettavista hevosroduista, lisäksi tehtäviin kuuluu koko hevosalan edunvalvojana toimiminen. Suomen Hippoksen tytäryhtiöihin kuuluu peliyhtiö Fintoto Oy sekä hevosalan lehti Suomen Hevosurheilulehti Oy. (Suomen Hippos ry 2007; Suomen Hippos ry 2010a, Suomen Hippos ry 2010b)

Suomessa järjestetään vuosittain reilut 600 ravikilpailupäivää ja raveja ajetaan kaikkina päivinä yhdestä kolmeen kappaleta, joulua lukuun ottamatta. Raviurheilu on elänyt vuonna 2010 taantuman saattelemana mollivoittoa. Ravipeleihin pelattiin vähemmän kuin edellisinä vuosina ja hevosenomistajille kerääntyneet tulot ovat vähentyneet palkintotason madaltamisen takia reilulla 11 %:lla vuoden aikana. (Suomen Hippos ry 2010a; Suomen Hippos 2007)

Ravikilpailulähtöön voi osallistua hevosia lähetystavasta riippuen kahdestatoista kuuteentoista ja puolet lähdön osallistujista saa rahallisen palkinnon sijoittumisestaan, joten jokaisessa lähdössä on häviäjiä ja voittajia. Kyselytutkimuksen yksi tavoitteista olikin kerätä tämänhetkiset mietteet hevosenomistajilta ja etsiä yhtäläisyyksiä hevosenomistajien päätöksille jatkaa tai lopettaa hevosten ostaminen.

2.1.1 Hevospelit

Hevospelejä järjestää Suomessa Veikkaus Oy ja Fintoto Oy. Veikkaukselle kuuluvat V-pelit, joiden osuus hevospelien vajaan kahden ja puolen sadan miljoonan myynnistä on noin 20 %. Fintoto Oy:n koko osakekannan omistaa Suomen Hippos ry. Fintoton tehtäviin kuuluu mm. Toto-pelien myynti ja markkinointi ja heidän tavoitteenaan on tehdä se hevosostalouden edellytysten säilyttämiseksi koko Suomessa. (Fintoto Oy n.d.a; Suomen Hippos ry 2010a)

Reilut 11 % hevospeleihin pelatuista rahoista kulkeutuvat Suomen Hippokselle, Fintoto Oy:lle ja raviradoille. Osa pelituotoista maksetaan takaisin hevosenomistajille lähtöjen palkintorahoina, ja pelaajille pelivoittona pelatuista rahoista palautuu 73 %. Taantuma on rokottanut ravipelejä ja pelit vähenivät

eniten radalta pelattuina, Internet-pelin osuus säilyi vuoden 2009 tasolla. (Suomen Hippos ry 2010a)

2.2 Ratsastus

Ratsastusta harrastaa noin 160 000 suomalaista, joista yli 90 % on naisia. Viime vuosikymmenen aikana ratsastuksen harrastajien määrä on noussut lähes puolella. Suomen Ratsastajainliitto ry on Suomen ratsastuksen keskusjärjestö ja se edistää ratsastusta urheiluna sekä harrastuksena ja järjestää ratsastuskilpailuja. (Suomen Ratsastajainliitto ry n.d.a ; Suomen Ratsastajainliitto ry n.d.b)

Raviurheilulla ja ratsastuksella on koettu olevan hyvin erilainen kuluttajakuntansa. Raviurheilu on syntynyt maanviljelyksen kautta osaksi maaseudun toimintaa, kun taas ratsastusurheilu on lähtenyt 1700-luvun Ruotsinvallan aikaisen upseerikoulujen kautta kaupunkilaisten ratsastuskouluihin ja instituutteihin, myöhemmin olympiahumun saattelemana 1939 kaupungeissa suurempaan nousuun. Talvisota keskeytti harrastamisen ja peruutti olympialaiset, mutta sodan jälkeen hevospäärän romahtamisesta huolimatta ratsastusurheilu jatkoi suosiotaan kaupunkilaisten keskuudessa. 1900-luvun alussa ratsastusta pidettiin jopa elitistisenä sen harrastustoiminnan keskittyessä kaupunkiin. (Erola & Hallman n.d.)

2.3 Hevoskasvatus

Suomessa syntyy vuosittain noin neljätuhatta varsaa, joista vajaa kaksi tuhatta on lämminverisiä ravihevosia ja 1 300 suomenhevosia. Maatalouden ja maaseudun muutoksen myötä hevoskasvatuksen tarkoitusperät ovat muuttuneet ja sen myötä hevosia on alettu kasvattaa harraste- ja urheilukäyttöä varten. Vanhempien konkarikasvattajien rinnalle on tulossa uusi sukupolvi ja uhkakuvana nähdään nuoremman sukupolven kasvatustoiminta omia tarpeita vastaavaksi. Hevosten määrä on noussut viime vuosina, mutta ainoastaan tuonnin ansiosta, oma kasvatuksemme on samoissa mitoissa kuin vuosittainen hevosten poistuminen. (Louhelainen & Thuneberg 2010, 5, 10-11; Suomen Hippos ry 2010a)

Hevosomistajalla on suuri rooli kasvatuksessa ja vielä merkitsevämpi sen tulevaisuudessa, ostajat suurelta osin voivat omalla markkinakäyttäytymisellään vaikuttaa myytävien hevosten materiaan. Ollaanko valmiita ostamaan pidempiaikaisia kilpahevosia jo ehkä nuorena varsana? Haluavatko ihmiset ostaa lisää hevosia ja tuleeko lajin pariin uusia hevosenomistajia? Mitä uusi hevosenomistaja tarvitsee? Tutkimuksella pyritään saamaan näihin kysymyksiin vastauksia ja löytämään uusia väyliä tulevaisuuden ravihevosten omistajien luokse sekä vinkkejä kasvatustoimintaan.

3 RAVIHEVOSEN OMISTAMINEN

Tutkimuksessa keskitytään viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajiin ajantasaisen tiedon määrittämiseksi. Tutkimuksen keskeisimpinä käsitteinä ravihevonen ja ravihevosen omistaja esitellään osiossa.

3.1 Ravihevonen

Ravikilpailuihin ovat oikeutettuja osallistumaan 2-vuotiaat lämminveriset vuoden alusta lähtien ja 2-vuotiaat suomenhevoset syyskuun alusta lähtien. Lämminverisen ravihevosen kilpailuoikeus päättyy 13-vuotiaana ja suomenhevosten 15-vuotiaana. Ravihevosta kilpaili vuonna 2010 kaikkiaan 7 192 kappaletta, joista noin 4 900 oli lämminverisiä ja 2 292 kylmäverisiä. Kylmäverisiin kuuluvat suomenhevosten lisäksi norjan ja ruotsin kylmäveriset, joita kilpailee Suomessa vuosittain noin 30. Lämminverisiä ravihevosta on kaikkiaan Suomessa noin 25 800 ja suomenhevosta 19 800 kappaletta (Suomen Hippos ry 2010a; Suomen Hippos ry 2011, 20, 23).

Ravihevosista puhuttaessa tarkoitetaan yleensä ravisukuisia hevosia iästä riippumatta. Suomen Hippoksen hevostietokanta määrittelee ravihevosiksi kaikki lämminveriset ja kylmäveriset tämänhetkisestä käyttötarkoituksesta riippumatta. Lämminverisiä ja kylmäverisiä käytetään paljon myös harraste- ja ratsastuskäytössä. Rajatulla otannalla viime vuonna kilpailleista hevosista saimme siis aktiiviset kilpahevokset ulos järjestelmästä omistajineen.

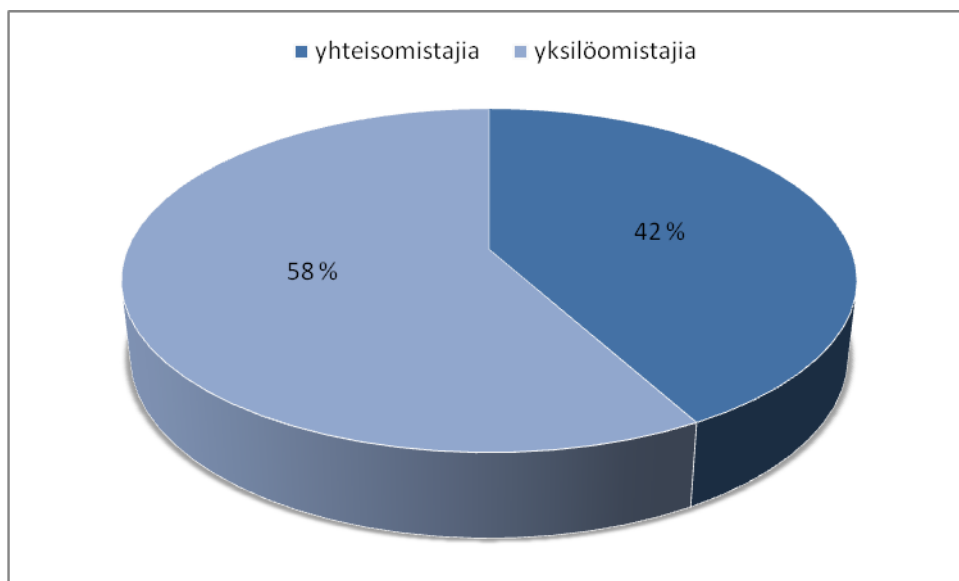
3.2 Hevosenomistaja

Ravihevosen omistaja on historiassa ollut aina hevosen hyvinvoinnista vastaava henkilö, mutta hevosenomistajuus on muuttunut. Hevonen on mahdollista viedä nykypäivänä valmennettavaksi hevosia ammatikseen valmentavalle henkilölle, joka huolehtii valmennuksen ohella myös hevosen hyvinvoinnista. Kun omistajan ei tarvitse käytännössä hoitaa ja huolehtia hevosesta, mahdollistaa se uusien ihmisten saapumisen lajin pariin. Hevosen omistajista kerätään nykyään omistajaryhmiä, jotka voivat pienillä rahallisilla satsauksilla olla mukana raviurheilussa hevosenomistajina. Yhteisomistajaryhmien hevoset menevät usein valmennukseen ammattiravivalmentajalisenssin omaavalle henkilölle ja omistajaporukan kokoajana toimii monesti henkilö, jolle hevosen omistaminen on entuudestaan tuttua. (Majuri 2010, 11; Hevosenomistajan opas 2007)

Hevosen omistajat luokitellaan tutkimuksessa kahteen luokkaan, yksilö- ja yhteisomistajiin. Yksilöomistajiin kuuluvat yksin hevosen omistajiksi merkityt henkilöt, yhteisomistuksiin kahden tai useamman henkilön omistajaryhmät. Yhteisomistajuuksissa on hevosen omistajaryhmälle ilmoitettuna edustaja rekisteriin. Omistus voi toimia myös peitenimen alla, jolloin omistajien tietoja ei ole näkyvillä yleisesti. Yritykset ja yhdistykset luokitellaan yhteisomistuksiksi. (Suomen Hippos ry 2010c)

Vuonna 2010 kilpailleiden 7 192 hevosen eri omistajia oli yhteensä 5906 kappaletta. Tilastoihin on merkitty jokainen vuotta lyhyemmänkin ajanjakson hevosenomistajana toiminut henkilö tai yhteisomistaja, eikä omistuksen pituus selvinnyt otannasta. Yhteisomistajia 5 906:sta oli 2480 kappaletta eli 41 % kaikista omistajista. Viime vuonna kilpailleiden hevosten omistajatiedot olivat varmasti ajantasaisimmat, koska kilpailevilta hevosilta vaaditaan aina päivitettyt omistajatiedot kilpailuissa. (Suomen Hippos ry 2010a; Suomen Hippos ry n.d.b)

Hevosen yhteisomistuksissa voi omistajia yhdelle hevoselle kertyä useampia ja muutamia jopa 1000 hengen yhteisomistusporukaitakin on Suomessa koottu. Pääsääntöisesti hevostietokannan yhteisomisteiset hevoset olivat 1-3 henkilön omistamia. Kun arvioidaan hevosenomistajien määrää, lasketaan jokaiselle yhteisomisteiselle hevoselle keskimäärin kolme omistajaa, jolloin saadaan yhteisomistajien määräksi 7 440 ja tämä nostaa viime vuonna kilpailleiden hevosten omistajien määrän noin 11 000 hevosenomistajaan ja yhteisomistajia on näin ollen noin 67% kaikista omistajista (Kaavio 1). (Suomen Hippos ry 2009b)



Kuvio 1 Hevosenomistajien jakautuminen yhteis- ja yksilöomistajiin arvioidun kokonaismäärän mukaisesti.

4 OMISTAJAESIMERKKEJÄ

Omistajaesimerkeissä esittelen muutamia tuntemiani hevosenomistajia ja keron heidän hevosen omistamisestaan. Esimerkeistä saa kuvan hevosenomistajista tilastojen ja kaavioiden takaa oikeina henkilöinä.

4.1 Case lapset hevosenomistajina

Perheeseen kuuluu kaksi lasta, joista vanhempi on koulussa ensimmäisellä luokalla ja nuorempi noin vuoden ikäinen. Lasten vanhemmat ovat olleet yhdessä lähes kymmenen vuotta, vaimo toimii kotiäitinä miehen käydessä palkkatyössä hevosalalla. Mies toimii esimiesasemassa ja saa hieman tavallista korkeampaa palkkaa, mutta vaimon ollessa kotona tulot jäävät keskitasoisen perheen luokkaan. Vanhemmat ovat noin 30-vuotiaita ja heillä molemmilla on hevosalan koulutus. Miehen suvussa ovat hevoset olleet vahvana tekijänä jo useamman sukupolven ajan, nainen taas kiinnostui hevosista nuoruudessaan ja lähti sitä tietä opiskelemaan hevosalaa. Pariskunta tapasi toisensa hevosalan koulussa.

Hevosia pariskunnalla on ollut useita, mutta aina yksi kerrallaan. Omistetut hevoset ovat olleet aina lämminverisiä, ikä on vaihdellut 2-vuotiaasta 6-vuotiaaseen asti. Tämänhetkinen hevonen on ostettu kaksivuotiaana kasvattajalta opetettuna ja se on nyt viisivuotias. Hevosen valmennuksesta käytännössä vastaa mies, mutta pariskunta suunnittelee yhdessä hevosen valmennuksen ja kilpailuttamisen. Hevonen on täysihoidossa noin kilometrin päässä perheen rivitaloasunnosta ja hevosta käydään katsomassa koko perheen voimin useamman kerran viikossa.

Hevosen yhteisomistajiksi on virallisiin dokumentteihin merkitty perheen lapset, vanhemman lapsista ollessa yhteisomistuksen edustaja. Vanhemmat hoitavat tietenkin kaikki hevosta koskevat velvoitteet ja kokevat myös itse olevansa hevosenomistajia. Hevosella onkin siis kahden omistajan sijaan neljä omistajaa, vanhempien toimiessa lastensa virallisina huoltajina ovat he tietenkin päävastuussa.

Perhe on osa raviurheilyyhteisöä, seuraten päivittäin raviurheilua ja käyden säännöllisesti raveissa paikan päällä. Perheen lähipiiriin kuuluu useita hevosenomistajia sekä raviurheilun aktiivisia harrastajia, eikä perheellä ole muita harrastuksia.

Nykyisen hevosen tähänastinen kilpailu-ura ei ole ollut suuri menestys, mutta kyllä siihen on ilonhetkiä mahtunut. Useita voittoja, mutta myös hylättyjä kilpailusuorituksia, ehkä päällimmäisenä omistajaperheellä on kuitenkin mielessä elämykset, joita hevonen on perheelle tarjonnut, hyviä ja huonoja. Perheelle yhden hevosen omistaminen on riittävää ja ajan sekä talouden puitteissa mahdollista.

Kun seuraavan hevosen hankinta tulee ajankohtaiseksi, nykyisen kilpailu-uran päätyttyä ja siirryttyä vihreille laitumille, on se varmasti lämminverinen, aktiivisesti kilpaileva hevonen tai opetettu varsa. Suuri osa perheen elämyksestä tulee juuri urheilusta ja kilpailusta, mutta myös hevosen omistaminen ja sen hoitaminen on tärkeää perheenjäsenille.

4.2 Case yhteisomistaja

Helsingiläinen 50-vuotias nainen on ollut tutkimushetkellä kahden vuoden ajan 4-vuotiaan lämminverisen yhteisomistajana. Naisella on kaksi lasta, mutta he ovat muuttaneet jo pois kotoa, hän asuu miehensä kanssa kerrostalossa lähellä Helsingin keskustaa. Omistaja on töissä alempana esimiehenä ja mies toimii työntekijänä, heidän kuukausittaiset bruttotulonsa ovat hieman normaalia korkeammat. Naisen lapsuudenkodissa oli hevosia, mutta koska hän oli arka, eivät hevoset tulleet hänelle tutuiksi, hänen miehensä on myös kotoisin maaseudulta.

Nainen lähti mukaan yhteisomistukseen yhdessä muutaman sukulaisensa ja tuttavansa kanssa, kaikkiaan omistajia hevosella on seitsemän. Naisen puoliso omistaa myös osuuden hevosesta, mutta se ei ole tämä sama hevonen. Kummankaan hevoset eivät ole vielä menestyneet, mutta se ei ainakaan vielä ole pariskuntaa haitannut. Ison ja voimakkaan eläimen omistaminen on heistä mukavaa ja he käyvät katsomassa hevosiaan muutaman kerran vuodessa ja saavat hevosten kuulumiset puhelimen välityksellä.

Hevonen on valmennuksessa amatöörivalmentajalla ja omistaja käydessään tallissa katsomassa hevosta pääsee ajamaan sillä. Ihan yksin ajamaan omistaja ei suostu, mutta kyytiin he haluavat mielellään ja silloin yleensä ajellaan hieman reippaampaa hölkkää. Raveihin pääsyä omistaja odottaa jo innoissaan, mutta ymmärtää myös hyvin ajan, jota hevosen valmentaminen vaatii.

Nainen ei ole suuremmissa määrin raviurheilyyhteisön jäsen, hän tuntee muutamia hevosalan ihmisiä ja käy vuosittain muutamissa ravien suurkilpailuissa. Nainen harrastaa kuntoilua useamman kerran viikossa ja nauttii kesäisin olostaan kesämökillä. Nainen seuraa raviurheilua silloin tällöin ja mies pelaa myös usein V5- ja V75-peliä sekä seurailee ilmaiskanavien ravilähetyksiä.

Seuraavasta hevosen hankinnasta nainen ei ole vielä varma, hän haluaisi kuitenkin nähdä nykyisen hevosen kaviouralla kilpailemassa. Hevosen omistaminen on hänen työyhteisössään kova juttu, ja monet työkavereista ihailevatkin hänen harrastustaan. Nainen kertoo harvemmin kenellekään että hevonen ei ole yksin hänen omistuksessaan ja näin yhteisomistuksellisesta hevosesta onkin tullut omistajan mielessä yhden omistajan hevonen.

Naiselle on tärkeää, että hevonen pääsee joku päivä radoille ja voi kilpailla siellä rehdissä ja hevosen hyvinvointia kunnioittavassa ilmapiirissä. Omistaja on tyytyväinen hevosen näyttäessä hyvinvoivalta.

4.3 Case ikääntynyt kasvattaja omistaja

Tämä pitkänlinjan hevosharrastaja on ehtinyt jo lähes 80-vuotiaaksi. Hän on kasvattanut ensimmäisen hevosensa olleessaan 25-vuotias maanviljelijä. Maanviljelyksen ja sikatalouden hoitamisen ohella hänellä on aina ollut useita

hevosia, joilla hän on historiassa tehnyt metsätöitä ja myöhemmin maatalouskoneiden yleistyessä kilpaillut raveissa. Mies on aina kasvattanut sekä omistanut useita hevosia samanaikaisesti, hänen kuuden lapsensa auttaessa hevosten hoidossa ja valmentamisessa.

Hevosten määrä väheni iän ja maatilalle tehdyn sukupolvenvaihdoksen myötä ja kun miehelle tehtiin sydänleikkaus hänen viimeiset hevosensa siirtyivät hänen tyttärensä talliin. Hevosista on tänä päivänä jäljellä yksi siitostamma sekä sen varsoista muutamia. Kun siitostammasta aika jättää, ei eläkeläinen ole hankkimassa uusia hevosia.

Miehen tyttären tallissa on myös saman sukuisia suomenhevosia, joita valmennetaan ravikilpailuihin. Tämä eläkeläinen kokee omistavansa edelleen kaikki hevoset, vaikka vain tämä siitostamma ja sen kaksi varsaa on virallisesti hänen nimissään. Mies on elänyt monen sukupolven ajan mukana raviurheilussa ja hänen aikaisistaan ratojen kilpakumppaneista suurin osa on jo mennyt pois.

Mies käy raveissa säännöllisesti tyttären tallin hevosten kilpaillessa ja antaa auliisti ohjeita valmennuksesta sekä hoidosta. Kukaan ei voi kuitenkaan kieltää sitä viisauden määrää mikä vanhan kansan luonnonparannuskeinoissa sammalista tervaan on olemassa. Viikon kohokohtana on miehelle lauantai-ilta, jolloin V75-lähetys tulee televisiosta. Suuri harmitus onkin välillä, kun joku ”potkupallon” pelaaja on vinyt raviurheilulähetyksen pituudesta puolet ja lähetyksessä näytetään ainoastaan loppusuorat.

Hevoset ovat olleet hänelle mitä suurimmassa määrin harrastus muun maatalatyön ohella, mutta parhaimmat muistot ja muistelut syntyvät aina puhuttaessa raviurheilusta. Hänen historiansa jää elämään raviurheiluun kasvattamiensa hevosten ja oman raviurheilevan jälkikasvunsa kautta. Raviurheiluyhteisö on ottanut hänet omakseen ja hän aikoo olla siinä mukana loppuun asti.

5 TUTKIMUS JA SEN TAUSTA

Opinnäytetyössä tutkimusta toteutettiin kahdessa osassa Suomen Hippoksen hevostietokannan ravihevosten omistajatietojen pohjalta sekä kyselyllä, joka tehtiin viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajille. Kyselyllä pyrittiin selvittämään millaisia ravihevosten omistajat ovat ja heidän mahdollisia erityispiirteitään. Tutkimusmenetelmät painottuivat vahvasti kvantitatiiviselle puolelle, mutta myös kvalitatiivista aineistoa oli kyselytutkimuksen pohjalta saatavilla.

5.1 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksen tavoitteena oli antaa vastaus kysymykseen, kuka on ravihevosen omistaja sekä selvittää tulevaisuuden ravihevosen omistajuuden mahdolli-

suuksia. Tavoitteet pyrittiin saavuttamaan hevostietokannan ravihevosten omistajatietojen sekä kyselytutkimuksen avulla.

5.2 Aineiston kerääminen

Tutkimusmenetelmistä yleisimpiä ovat kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus, jotka usein sekoittuvatkin toisiinsa. Kvantitatiivinen tutkimus on usein otos suuremmasta perusjoukosta ja sen tulokset esitetään tilastolliseen analysointiin perustuen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa annetaan tarkoituksenmukaisen tutkimusjoukon johdattaa tutkija luonnollisen ja kokonaisvaltaisen tutkimuksen kautta olennaisten vastausten äärelle. (Hirsjärvi, Remes & Saja-vaara 2009, 136 - 137, 164)

Tämän tutkimuksen päämääränä on ravihevosen omistajan profiilin muodostaminen. Kuvailevan tutkimuksen peruseräiteiden mukaisesti tutkimuksessa esitän tarkkoja kuvauksia ja dokumentoin ilmiöiden keskeisimpiä kiinnostavia piirteitä. Pyrin luomaan empiirisen tutkimuksen tavoin teorian, joka ylittää arkipäiväisen kokemuksen, mikä näyttelee vahvaa osaa alan tämän hetken tilasta. (Hirsjärvi, yms. 2009, 133, 139, 141)

Tämä tutkimus on toteutettu useimpien tutkimusten kaltaisesti, kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen lähestymistavan täydentäen toisiaan. 702 vastaajaa viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajista vastasi kyselylomakkeeseen. Kyselytutkimuksen johtopäätöksissä esitellään omistajaprofiileja, jotka ovat numeerisesti tilastoitujen vastausten muodostamia. Käsitteellinen ilmiö on saman kyselytutkimuksen merkitystä sisältävä tuotos, ja näin ollen sen kvalitatiivinen osa. (Hirsjärvi, yms. 2009, 136 - 137)

Hevostietokannassa on julkisella puolella esillä hevosenomistajan nimi sekä asuinpaikka ja tietokannassa saa tehtyä erilaisia tilastoja, mutta tarkemman määrittelyn vuoksi työhön vaadittiin IT-palvelut -osaston työntekijää. Tietokantaa pidetään virallisena asiakirjana, joten henkilötietojen saaminen julkiselta puolelta tai ilman keskusjärjestön lupaa ei ole mahdollista. Keskusjärjestö työn toimeksiantajana antoi luvan tietojen käyttämiseen tutkimuksessa. Tutkimus- ja kartoitustyössä niitä saa vaitiolovelvollisuudet huomioiden käyttää osana tutkimusta. Hevostietokannan Excel-otantaa käsiteltiin vertailun avulla, ja kaikista viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajista saatiin tiedot.

Kyselytutkimuksen aineisto oli tarkoitus aluksi kerätä puhelinhaastattelulla. Lopullisen kysymysten määrä huomioiden olisi se ollut mahdotonta aikarajan puitteissa. Kyselyn vastaajamäärä haluttiin pitää kattavana ja vastaajamäärää tuli sen vuoksi olla vähintään 300 henkilöä. Puhelinkyselyn puolesta puhui kuitenkin kattavan otoksen saaminen hevosenomistajista, jolloin Internet-ainoana vastausmahdollisuutena ei tuntunut oikealta. Etukäteen oli jo tiedossa, että hevosen omistajistamme huomattava osa on eläkeläisiä, ja näin ollen heidän vastaamisensa olisi jäänyt vähemmälle.

Kyselylomake päätettiin postittaa vastauskuorineen, mutta omistajille annettiin myös mahdollisuus vastata kyselyyn sähköisesti. Vastausryhmään koottiin joka kolmas kymmenen eri ravipäivän kilpailleen hevosen omistaja vastaajaksi ja tavoitteena oli saada 300 vastausta. Vastausmäärä jäi kuitenkin alle toivotun ja niinpä realistisen kuvan saamiseksi kysely päätettiin laittaa lisäksi Suomen Hippoksen Internet-sivuille avoimeksi. Postituskyselyyn vastaajista merkittävä osa oli yli 50-vuotiaita henkilöitä, joiden osuus Internet-kyselyssä jäi vähäisemmäksi.

5.3 Tutkimuksen kulku

Tutkimuksen perustana käytetään Suomen Hippoksen hevostietokantaa ja sen tietoja viime vuonna kilpailleiden hevosten omistajista. Hevostietokannasta saimme omistajien perustiedot sukupuolesta aina omistajan paikkakuntaan asti. Perustietoja käytetään hevostenomistajien laajamittaiseen profilointiin. Hevostietokannan omistajatilastoa on käytetty tutkimustyössä ja siihen viitataan opinnäytetyössä, mutta se ei ole julkisesti nähtävillä salaisten henkilötietojen vuoksi ja tutkimustyötä varten tietoihin on saatu erillinen lupa toimeksiantajalta.

Opinnäytetyön työstäminen ja tausta-aineiston kerääminen alkoi loppuvuodesta 2010. Tutkimusaineistoa on kerätty Suomen Hippoksen Heppahevostietokannasta sekä kyselytutkimuksen avulla. Alkuvuodesta 2011 valmisteltiin kyselylomake tutkimusaineiston keräämiseksi. Kyselytutkimus toteutettiin posti- ja Internet-kyselynä viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajille huhtikuussa 2011 ja vastauksia tuli postikyselystä noin 140 ja Internet-kyselystä kolmen päivän aikana reilut 570 kappaletta. Yhteensä vastauksia kertyi 712 kappaletta.

Hevostietokannan tiedoista tehtiin perustietojen osalta tutkimusta maaliskuussa 2011 ja kyselylomakkeen vastausajan umpeuduttua huhtikuussa analysoitiin sen tuloksia. Kirjallinen osuus viimeisteltiin toukokuun 2011 alussa. Webropol- ja Excel-ohjelmia käytettiin hyödyksi vastausten tulkitsemisessa, vertailussa ja tulosten saattamisessa havainnollistavaan muotoon. Viimeisenä kyselyssä ollut vapaa vastauskenttä sekä muutamat vaihtoehtoihin annetut vapaat vastauskentät tutkimusentekijä tulkitsi.

5.4 Aineiston analysointimenetelmät ja teemoittaminen

Tuloksia analysoidaan kahdessa osassa, kun tulokset yhdistetään niistä ja luodaan profiileja hevosenomistajista sekä mietitään hevosen omistajuuden tulevaisuutta. Ensimmäisenä käsitellään hevostietokannan antamat tulokset hevosenomistajien perustiedoista, kun toinen tutkimus keskittyy kyselytutkimuksen tulosten analysointiin. Hevostietokannan tulosten käsittelyssä käytettiin ainoastaan kvantitatiivista tutkimusmenetelmää määrällisten tietojen käsittelyyn, kun kyselytutkimuksen tuloksia käsiteltiin sekä määrällisesti että

laadullisesti. Profiileja luodessa yhdistettiin määrälliset ja laadulliset suunta-
viivat hevostietokannan ja kyselytutkimuksen tuloksista.

Analysointivaiheessa vastauksia jaettiin eri teemallisiin alueisiin perustiedot, hevosenomistajan muut tiedot sekä omistamisen tulevaisuus. Perustiedoista sukupuolta käytettiin hyvin usein myös muiden teemojen osa-alueiden tarkasteluun, koska se vaikutti olennaisesti profiilin syntymiseen. Tutkimuksen pääpaino haluttiin lähtökohtaisesti pitää perustietojen selvittämisessä, mutta kaikki tiedot analysoitiin kokonaisuutena.

5.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuus onnistui hyvin ja suurimpana vaikuttajana siihen oli postituskysely, vaikka siihen tulikin vähemmän vastauksia. Postituskyselyn ansiosta myös vanhemmat ihmiset, joille Internet-vastaaminen ei ollut todennäköistä, saatiin tutkimusryhmään mukaan. Vanhempien miesten osuus jäi pienemmäksi kuin naisten määrät, mutta tuloksia saatiin kuitenkin riittävästi luotettavan analysoinnin tekemiseksi.

6 HEVOSTIETOKANNAN TULOKSET

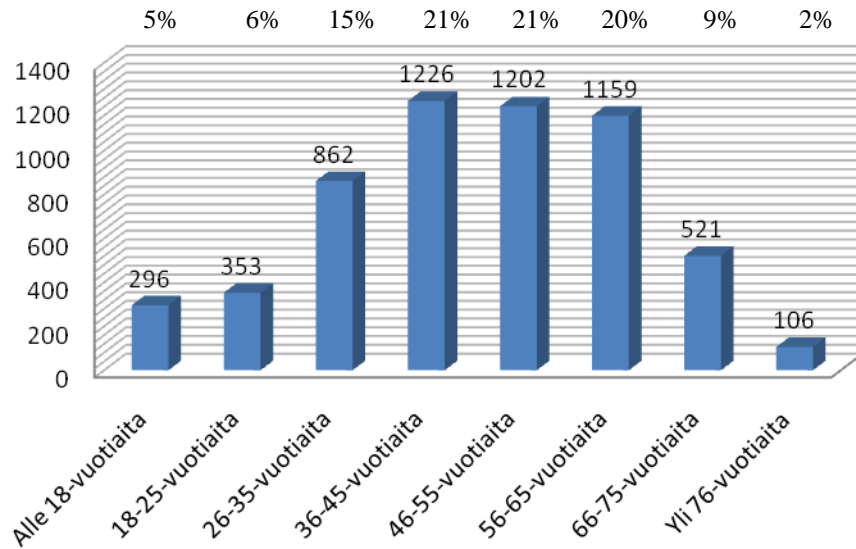
Luvussa esitellään tutkimuksen tulokset, jotka koostuvat hevostietokannasta kerätyistä taustatiedoista. Ensimmäisenä käydään läpi hevostietokannan perustiedot kaikista viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajista. Hevostietokannasta saatiin hevosenomistajien tiedot sukupuolesta, iästä sekä asuinpaikkakunnasta. Hevostietokannan otosta kaikista hevosenomistajista vertailaan kyselytutkimuksen vastaajiin vertaillen ja muodostaen hevosenomistajista profiileja.

6.1 Sukupuoli ja ikä

Hevosen yksin omistavia tai yhteisomistuksen edustajia oli yhteensä 5906, joista noin 60 % on miehiä ja 40 % naisia. Naisten määrä on suhteessa suurempi nuoremmissa ikäluokissa ja miesten määrä lisääntyy suhteellisesti 40 ikävuodesta ylöspäin. Vanhempien ikäluokkien yksin hevosenomistajana toimivista peräti 85 % oli miehiä. Yhteisomistuksia oli 2480 kappaletta ja niistä 65 % oli mies edustajanaan. Reilusta 2 200 naisomistajasta reilut 40 % omisti hevosen yhteisomistajana, kun miesten vastaava osuus 3 885 omistajasta oli lähes 50 %. Viiden sadan omistajan tietoja ei ollut saatavissa, koska heidän edustajansa ei ollut nimetty. Luvut poikkeavat vahvasti esimerkiksi ratsastuksesta, jonka harrastajista lähes 95 % on naisia. (Suomen Ratsastajainliitto n.d.a)

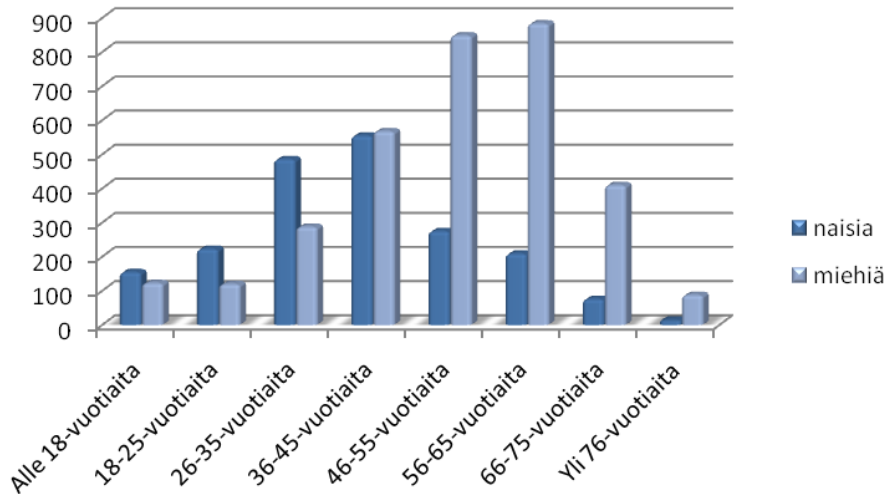
Alle 18-vuotiaita hevosenomistajia oli 296 kappaletta eli noin 5 % hevosenomistajista (Kuvio 2). Hevosen omistajien suurin ikäryhmä olivat 44-vuotiaat ja heitä oli 166 kappaletta, kun taas omistajajoukossa oli ainoastaan yksi 92-

ja 95-vuotias. Nuorimmat hevosenomistajat olivat kaksivuotiaita ja heitä oli neljä kappaletta. Yli 50 hevosenomistajaa oli jokaisessa ikäryhmässä aina 27-vuotiaista 70-vuotiaisiin saakka. 101 hevosenomistajan iästä ei saatu tietoa järjestelmästä. (Suomen Hippos ry 2010a)



Kuvio 2 Hevosenomistajien jakautuminen eri ikäryhmiin.

Ravihevosten omistajien keski-ikä oli 47 vuotta, mikä on enemmän verrattessa Suomen väestön vuoden 2010 keski-ikään 41 vuotta (Suomen Virallinen Tilasto 2011a). Vanhemmiten hevosen omistaminen loppuu erittäin nopeasti ja suurin pudotus olikin 56 - 65 -vuotiaista 66 - 75 -vuotiaisiin omistajien määrän vähentyessä yli 50 %, kuten kuvion kaksi perusteella voidaan nähdä. Hevonen hankitaan varmasti taloudellisten edellytysten sen salliessa 30 - 40 -vuotiaana ja omistaminen päättyy vanhenemisen myötä. Alle 18-vuotiaista on monella hevonen luultavasti osittain tai kokonaan vanhempien kustantama ja lapset saattavatkin toimia hevoselle ainoastaan nimellisinä omistajina vanhempien harrastaessa raviurheilua.



Kuvio 3 Hevosenomistajien ikä- ja sukupuolijakauma.

Ravihevosten omistajien sukupuolien jakautuminen ikäluokkien välillä on epätasaista (Kuvio 3). Ravihevosta omistavista naisista noin 70 % on alle 46-vuotiaita, kun miehistä vastaava osuus on ainoastaan 33 %. Alle 36-vuotiaista mitattuna sukupuolten suhde toisiinsa on aivan päinvastainen, naisia on hevosenomistajista noin 60 %. Naiset hakeutuvat hevosenomistajiksi nuorempina miesten omistajauran kestäessä myöhemmälle iälle. Hevosenomistajien käyrä menee noudattaen samaa käyrää normaalin ikäjakauman kanssa, keski-ikäisiä omistajia on eniten. Siirryttäessä tarkistelevaan sukupuolten välisiä eroja onkin yleisimmin hevosenomistajana oleva nainen noin 36 - 45-vuotias ja mies 56 - 65-vuotias.

6.2 Asuinpaikka

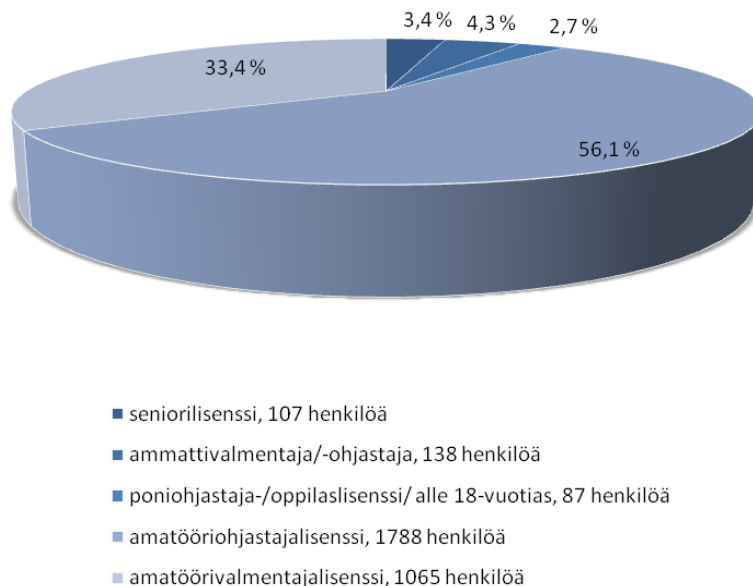
Suomi on jaettu 26 postinumeroalueeseen ja tutkittaessa hevostietokannan antamia perustietoja hevosten omistajat jaoteltiin postinumeroalueiden perusteella ryhmiin. 26 omistajaa ei ollut mukana tutkimuksessa, koska heidän osoitteensa oli ulkomailla. Eniten ravihevosenomistajia oli Helsingin postinumeroalueella, missä omistajia oli yhteensä 565 eli noin 10 % kaikista omistajista. Yli 350 hevosenomistajan postinumeroalueisiin kuuluivat lisäksi Kuopio, Tampere, Seinäjoki ja Jyväskylä. Näillä suurimmilla postinumeroalueilla asuu noin 40 % kaikista hevosenomistajista. Kajaanin postinumeroalueella oli vähiten hevosenomistajia, yhteensä 98 henkilöä tai yhteisomistuksen edustajaa. (Suomen Posti n.d.)

Ravihevosten omistajat olivat jakautuneet tasaisesti ympäri Suomea, kuitenkin niin että pääkaupunkiseutu, Keski-Suomi, Pohjanmaa sekä Savo erottuivat sieltä suurimpina hevosenomistajien alueina. Hevosenomistajia ja hevonen ei-

vät aina sijaitse samalla alueella, koska hevosen valmennuspaikka sanelee hevosen sijainnin.

6.3 Lisenssit

Ravikilpaluja varten on hevosten valmentajat ja ohjastajat jaoteltu lisenssi-luokkiinsa harrastajista ammattilaisiin. Ravihevosten omistajat omaavat suuren tiedon kilpailutoiminnasta, koska hevosenomistajista 54 % on hallussaan valmentajan tai ohjastajan oikeudet ravikilpailuihin (Kuvio 4). Ainoastaan hevosen valmentajana toimiminen on monelle arkipäivää, koska yli 30 % lisenssin omaavista toimi harrastuksenaan ravihevosen valmentajina. (Suomen Hippos ry 2009b)



Kuvio 4 Lisenssin haltijoita oli yhteensä 3185 kappaletta 5 906 omistajasta.

Suomi tulee pitkän matkaa jäljessä Ruotsia raviurheilussa, sillä heillä kilpailee vuosittain noin 13 000 ravihevosta. Ruotsissa lasketaan hevosenomistajia olevan noin kaksinkertainen määrä Suomeen verrattuna eli noin 22 000. Vertailtaessa maitamme, suurimpana erona on meidän vahva amatööriohjastaja- ja valmentajakuntamme. Suomessa raviurheilussa liikkuu lähes puolet enemmän harrastajalisenssien omaavia henkilöitä kuin Ruotsissa. Ruotsissa on poikkeuksellisesti yli nelinkertainen määrä ammattilisenssin alla toimivia oppilaisenssin haltijoita kuin Suomessa. (Svensk Travsport 2011)

7 KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselytutkimuksen tulokset on saatu sekä paperi- että Internet-vastauksina. Kysely toteutettiin vuonna 2010 kilpailleiden ravihevosten omistajille avoimena kyselynä verkossa, koska postilla toimitetun kyselylomakkeen vastaajamäärä jäi tavoiteltua pienemmäksi. Kyselyyn vastasi yhteensä 712 viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajaa, mikä on kattava otos viime vuonna kilpailleiden hevosten noin 11 000 omistajasta (ks. 3.2). Vastausprosentiksi tulee noin seitsemän. Vastaajamäärä oli riittävä tulosten tarkastelun ja analysoinnin kannalta.

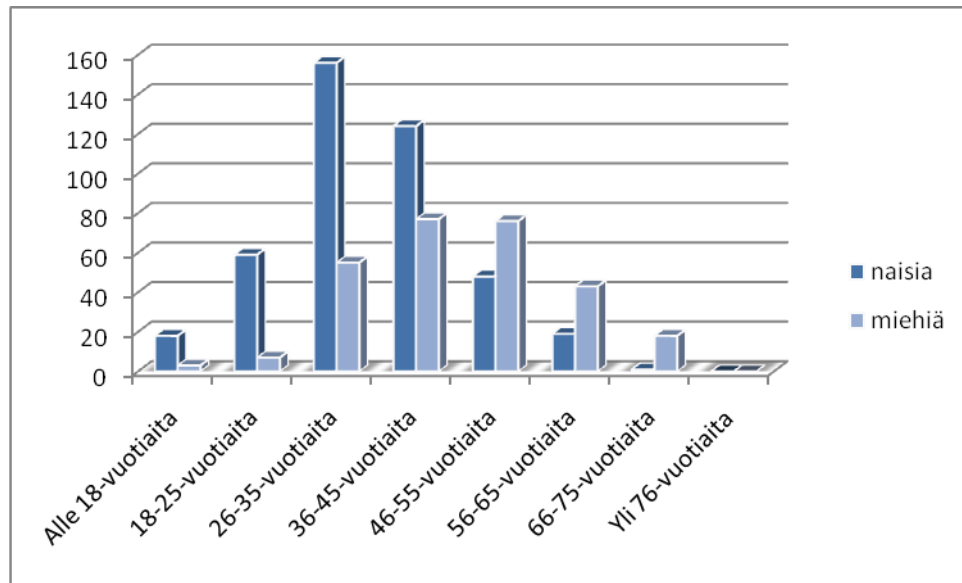
7.1 Taustatiedot

Taustatiedot on kerätty tukemaan kyselytulosten analysointia ja profiilin luomista. Perustiedoissa on käyty läpi vastaajien ikä, sukupuoli, siviilisääty sekä muut perhetiedot. Asuintiedot, sisältäen asuinpaikan sekä asumismuodon on myös analysoitu. Hevosenomistajien koulutustiedot sekä nykyinen työtehtävä ja talouden tilanne käydään myös läpi taustatiedoissa. Harrastukset käydään läpi osiossa hevosalan ulkopuolisten harrastusten osalta.

7.1.1 Sukupuoli ja ikä

Vastaajista noin 60 % oli naisia ja he olivat jakautuneet tasaisesti ikäluokkiin hevostietokannan omistajatietojen mukaisesti (Kuvio 4 & 5). Miehiä kyselyyn vastasi 282 kappaletta. Vastaajien sukupuolijakauma oli päinvastainen hevostietokannan omistajatietoihin verrattuna, mutta tärkeintä on sen kuvaavuus eri ikäryhmistä ja asuinseuduista johtopäätösten tekemisen mahdollistamiseksi.

Vastaajia ei ollut jaettu ikäryhmiin, vaan vastaajat saivat itse ilmoittaa syntymävuoden (Kuvio 5). Vastaajat jaettiin ikäryhmiin alle 18-vuotiaat, 19- 25-vuotiaat ja siitä ylöspäin kymmenen vuoden välein. Vastaajaryhmien lajittelu loppui 76 -vuotiaisiin ja vanhempiin. Kyselyyn vastanneiden ja hevostietokannan tietojen osalta hevosenomistajien iät pysyvät lähes samalla käyrällä aina yli 60-vuotiaisiin asti, jolloin vastausmäärät vähenivät, mutta mahdollistivat silti realistisen kuvan muodostamisen yli 60-vuotiaiden miesten osalta.

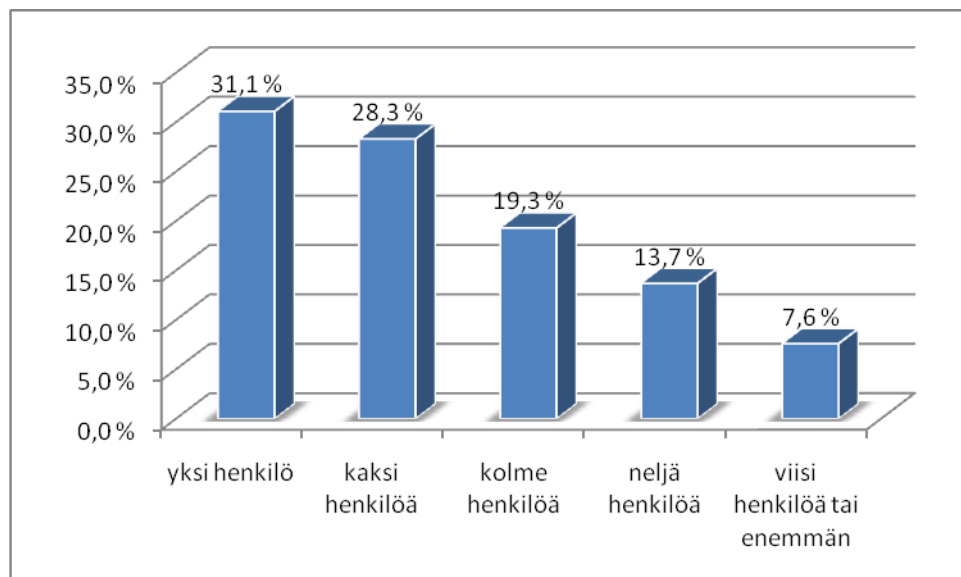


Kuvio 5 Kyselytutkimuksen vastaajien ikäjakauma.

7.1.2 Siviilisäätö ja perhetiedot

Avio- tai avoliitossa vastaajista ilmoitti elävänsä 530 henkilöä eli noin 75,3 % vastaajista. Vertailtaessa miehiä ja naisia vastaajista miehistä peräti 81,3 % oli naimisissa tai eli avoliitossa kumppanin kanssa, naisista parisuhteessa eli 71,2 %:a vastaajista.

Kaaviossa neljä on esitelty vastaajien talouksissa asuvien henkilöiden määrää. Vastaajien talouksista noin 21,6 % sisälsi enemmän kuin neljä henkilöä, mikä koko Suomen tilastoihin verrattuna on noin kaksinkertainen määrä niin sanottuja suurperheitä. Miespuolisista vastaajista noin 22,2 % ilmoitti asuvansa suurperheessä. (Suomen Virallinen Tilasto 2011b)

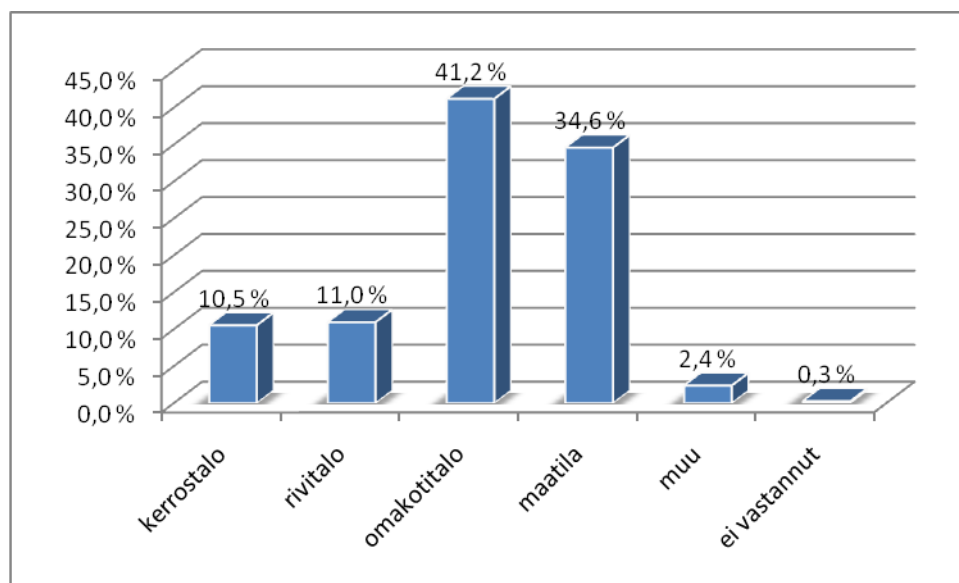


Kuvio 6 Talouksien henkilömäärien jakautuminen.

7.1.3 Asuintiedot

Vastaajat olivat asettuneet lähes samoille postinumeroalueille kuin hevostietokannan tilasto antoi ymmärtää. Yli 30 vastaajaa tuli Helsingin, Forssan, Lahden, Tampereen, Jyväskylän, Seinäjoen, Kokkolan, Kuopio sekä Oulun postinumeroalueilta. Helsinki oli suurin postinumeroalue ja vastauksia alueelta tuli 94 kappaletta. Kaikilta 26 postinumeroalueelta tuli vastauksia, joten omistajista saatiin valtakunnallisesti kattava otos.

Hevosomistajista 293 asui omakotitalossa ja lähes yhtä paljon oli myös maatilalla asuvia, noin 246 vastaajista (Kuvio 7). Kerrostalo ja rivitalo olivat lähes yhtä suosittuja asuinpaikkoja, kummatkin noin 10 % osuuksilla. Myös muutamia vastauksia oli asuntoloihin, taloihin maaseudulla, talo ja talli - yhdistelmiin sekä paritaloihin. Kaksi vastaajaa oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.



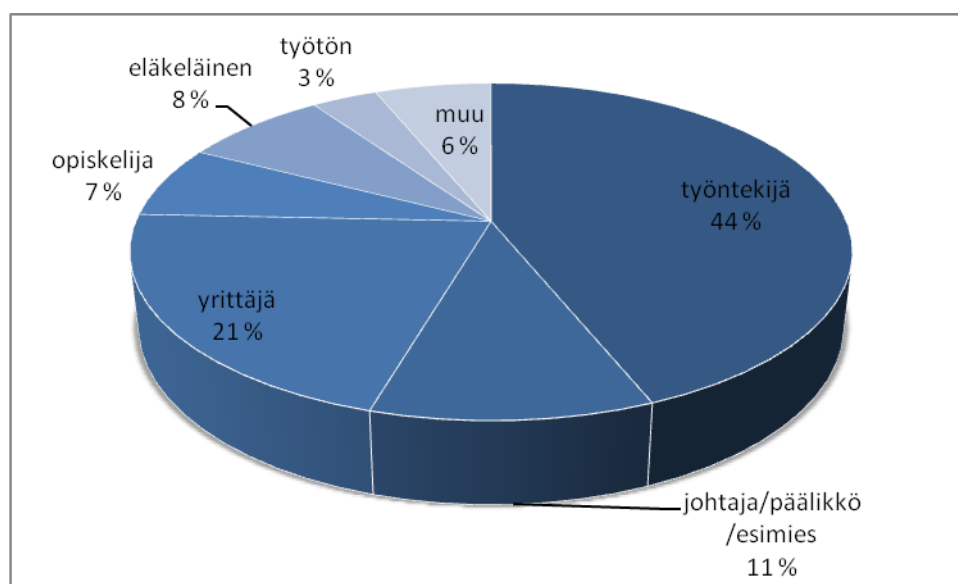
Kuvio 7 Kyselytutkimukseen osallistuneiden asumismuoto.

Omakotitalo ei varmasti pääsääntöisesti kyselyn vastaajissa tarkoita esimerkiksi omakotitaloalueella asumista vaan omakotitalo ja talli yhdistelmää pienellä maa-alalla. Monet olivatkin kommentoineet kyselyyn, että he eivät luokittele nykyistä asumismuotoansa maatilaksi, vaan omakotitaloksi tallista huolimatta, koska peltopinta-alaa on niin vähän.

7.1.4 Koulutus ja työtehtävät

Vastaajista 41,5 % oli ammattikoulun käyneitä ja seuraavaksi eniten 22,8 % oli korkeakouluopinnot suorittaneita henkilöitä. Miesten ja naisten väliset koulutuserot olivat samaa luokkaa kuin vuonna 2007 Tilastokeskuksen julkaisemassa tilastossa suoritetuista ammateista sukupuolten mukaan tehdyssä jaottelussa.

Kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että hevosen omistajista valtaosa on työntekijöitä, kun työntekijöiksi itsensä ilmoitti lähes 45 % vastaajista. Yrittäjiä löytyy vastaajista toiseksi eniten, noin 21 % vastaajista. Muu-vaihtoehtona oli valinnut 44 henkilöä ja heistä yli puolet oli äitiyslomalla, hoitovapaalla tai kotiäitejä sekä muutama yrittäjä oli laittanut virheellisesti itsensä tähän luokkaan kyselyä täyttäessään.

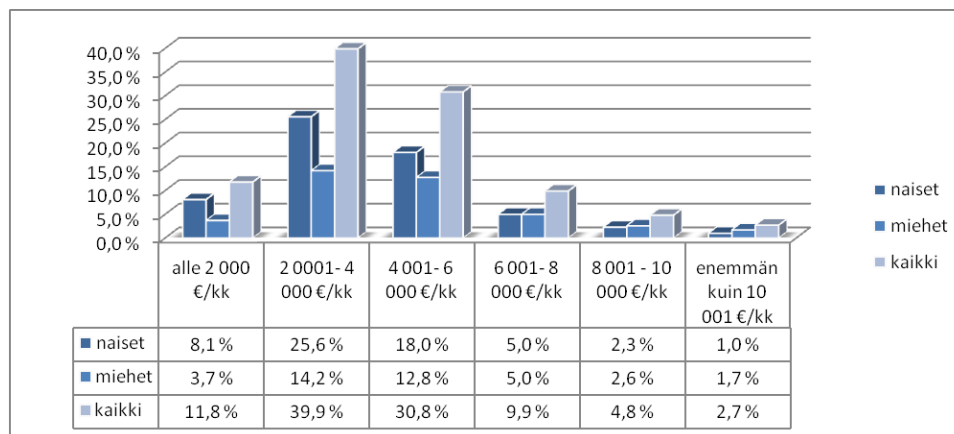


Kuvio 8 Vastaajien sijoittuminen työrintamalle.

Naisissa oli muuten samanlainen jakautuminen työrintamalla kuin kahdeksannessa kuviossa on kuvattu, mutta suurempi osa oli tavallisina työntekijöinä ja vähemmän naisia näkyi johtajina, päälliköinä tai esimiehinä. Miehet olivat korkeammassa viroissa selkeästi useammin, kun lähes 17 % miehistä oli esimiestehtävissä. Miehistä oli myös enemmän yrittäjiä kuin naisissa, sen sijaan miehistä pienempi osa opiskeli tai oli työttömänä verrattaessa naisiin. Verrattuna koko Suomen työttömyysasteeseen (9,3 %) voivat hevosenomistajat hyvin, koska heistä vain 3,5 % oli työttömiä (Suomen virallinen tilasto 2011a). Hevosen omistaminen on työttömälle lähes mahdotonta, eikä hevosen pitämiseen henkilön elinkustannusten rinnalla ole varaa.

Kyselytutkimuksessa omistajilta kysyttiin heidän perheensä bruttotulojen yhteismäärää kuukaudessa (Kuvio 9). 70,7 % hevosenomistajista asettuu välille 2 001- 6 000 euroa. Pienimmäksi jäi 2,7 % vastaajamäärällä yli 10 001 euroa

ansaitsevat taloudet. Myös lähes joka kymmenennen hevosenomistajan talouden bruttotulot olivat pienet, alle 2 001 euroa kuukaudessa.

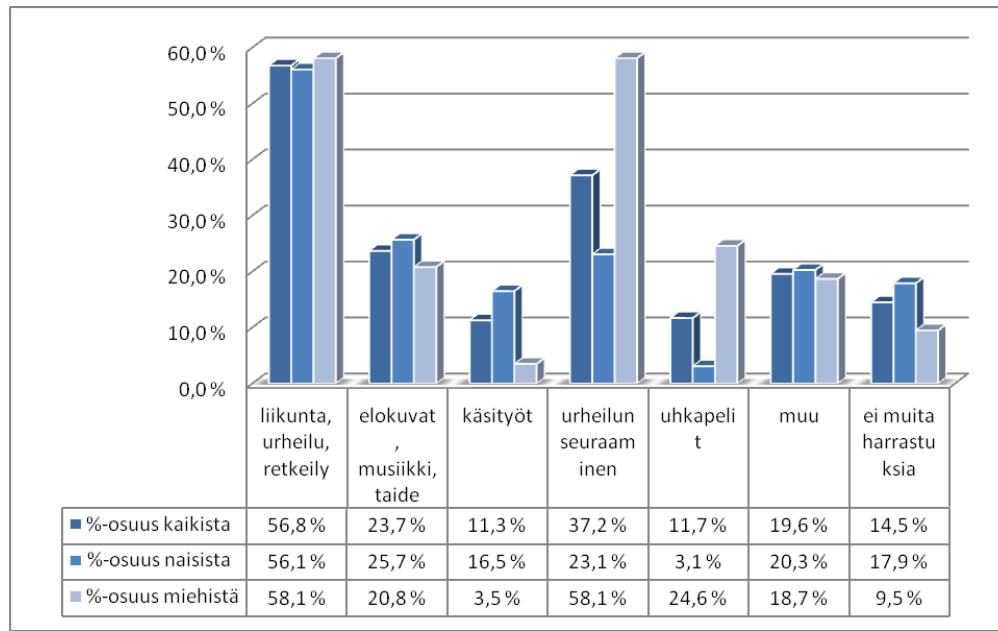


Kuvio 9 Vastaajien talouksien sijoittuminen bruttotuloluokkiin.

Naisten taloudet olivat huonotuloisempia kuin miesten (Kuvio 9). Miehistä peräti kaksitoista kuului perheineen ylimpään bruttotuloluokkaan, kun naisista sinne kuului ainoastaan 7 vastaajaa. Miespuolisten hevosenomistajien taloudet ovat pääsääntöisesti suurempia bruttotuloiltaan kuin naisten. Monet naisista toimivat kotiäiteinä ja tämä vähensi merkittävästi koko talouden bruttotuloja.

7.1.5 Harrastukset

Liikunnalliset harrastukset olivat yli puolella hevosenomistajista arkipäivää, kun taas noin 15 % omistajista kertoi hevosharrastuksen olevan heidän ainoa harrastuksensa (Kuvio 10). Urheilun seuraaminen kuului myös monen hevosenomistajan harrastuksiin. Vaihtoehtojen ulkopuolisista harrastuksista suosituimpia olivat koirat, matkailu, metsästys sekä lukeminen. Järjestötoimintaa harrastivat lisäksi muutamat hevosenomistajat.



Kuvio 10 Hevosenomistajien harrastukset.

Naisista lähes joka viidennellä ei ollut muita harrastuksia hevosharrastuksen lisäksi, kun miehillä ainoastaan joka kymmenes ilmoitti hevosharrastuksen ainoakseen (Kuvio 10). Naisilla kulttuuriset harrastukset elokuvat, musiikki ja taide olivat hieman suositumpia kuin miehillä. Miehistä yli puolet harrasti urheilun seuraamista. Uhkapelejä harrasti miehistä joka viides, kun naisista vain 3,1 % ilmoitti uhkapelit harrastukseksi. Naisilla muihin harrastuksiin lukeutui useimmiten koirat, lukeminen, matkailu, puutarhan hoito, ratsastus sekä valokuvaus. Miehillä annettujen vaihtoehtojen lisäksi oli harrastuksena kalastus ja metsästys.

7.2 Hevosen omistamiseen liittyvät tiedot

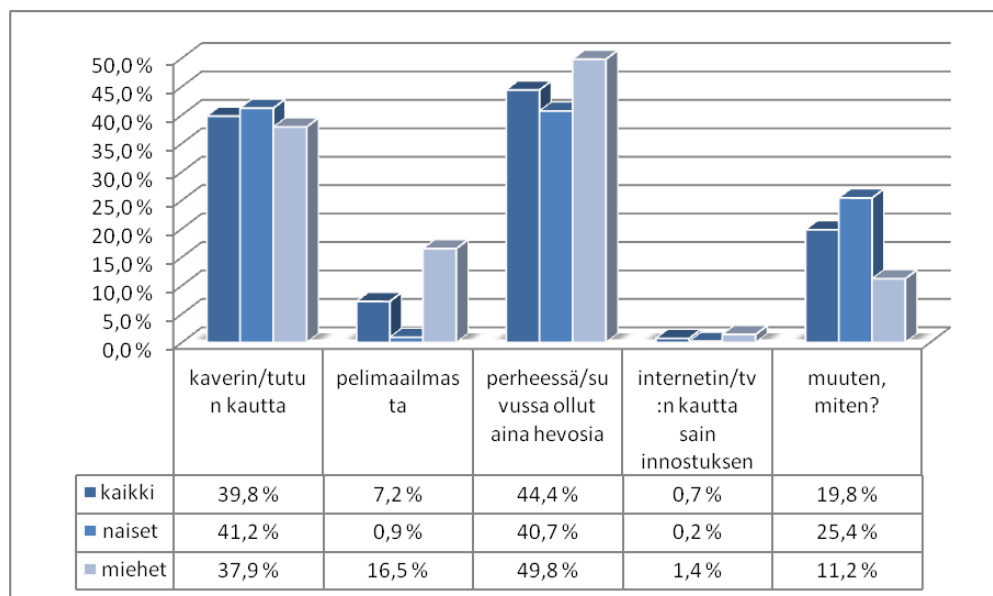
Hevosen omistamiseen liittyvissä tiedoissa esitellään vastaajien hevosalan harrastuneisuutta sekä historiaa. Hevosenomistajat vastasivat kysymyksiin hevosensa valmennuksesta sekä omistuksessa olevien hevosten lukumäärästä.

7.2.1 Harrastuneisuus alalla ja historia

Hieman alle 60 % vastaajista ilmoitti omistavansa hevosen jonkun toisen henkilön kanssa, mikä pitää varmasti hyvin paikkansa, kun yhteisomistuksellisissa hevosissa omistajia arvioidaan olevan Suomessa noin 7 000. Seuraavaksi eniten oli 1-2 hevosen yksinomistajia, 294 kappaletta. Omistajien lukumäärä laski paljon kohti suurempia hevosmääriä niin että kymmenen tai enemmän hevosen yksinomistajia oli 3,8 %.

Useimmiten lajin parin päädyttiin perheessä olleen harrastuksen myötä, mutta lähes yhtä usein raviurheiluun tulee myös uusia hevosenomistajia tuttavien

harrastuksen myötä (Kuvio 11). Internet tai televisio eivät suuresta käyttäjäryhmästään huolimatta ole se suurin tekijä raviurheiluharrastuksen aloittamiseen. Lapsena aloitettu hevosharrastus tai parisuhteen toinen osapuolisko toi suuren osan harrastajista aina ravihevosenomistajaksi asti. 15 % vastaajista kertoi työskentelevänsä hevosalalla tai tallilla, joten monelle oma työ on myös harrastus.



Kuvio 11 Hevosenomistajat saapuivat lajin pariin pääsääntöisesti kahden valtaviiran mukana.

Sukupuolten välillä suurin ero tuli, kun miehistä noin 15 % ilmoitti tulleensa lajin pariin pelimaailman kautta ja naisista vain vajaa prosentti kertoi löytäneensä tien peleistä raviurheiluun (Kuvio 11). Miehistä myös hieman useampi kertoi saaneensa innostuksen lajiin Internetin tai television välityksellä. Miesten tie raviurheiluun kävi useimmiten perheen tai suvun hevoshistorian kautta, kun naisista suurin väylä hevosenomistajaksi lähti kaverin tai tutun harrastamisen kautta. Joka neljäs nainen löysi harrastuksen pariin, lapsena aloitetun ratsastus- tai hevosharrastuksen kautta, joka kymmenes miehistä taas puolisonsa harrastuksen kautta.

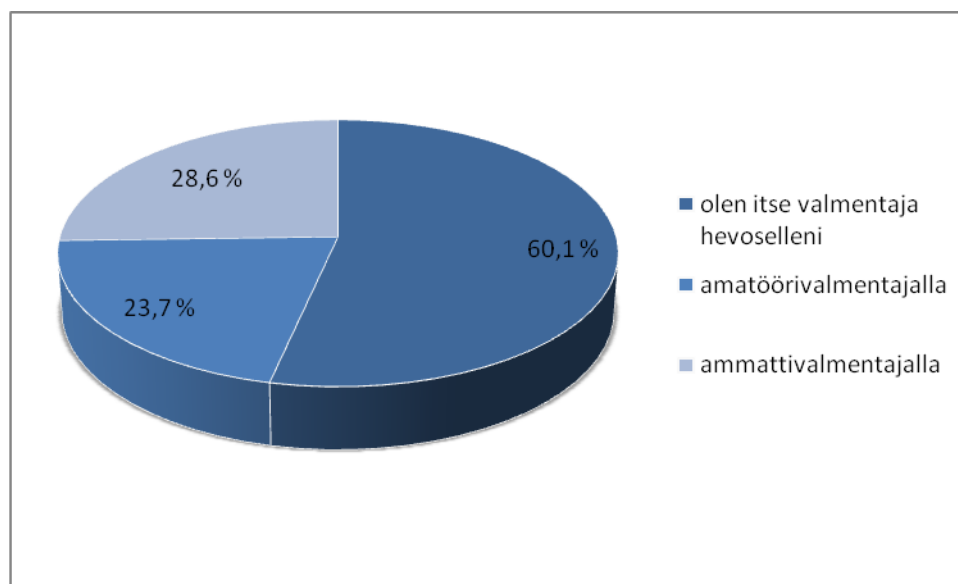
Hevosenomistajista noin 55 % toimi aktiivisesti hevosen tai hevosten valmentajina ja peräti 74,6 % oli lähipiirissään hevosenomistajia tai hevosharrastajia. Noin joka kymmenes hevosenomistaja kertoi olevansa töissä tallilla tai hevosalalla. Omistajista osa oli lisäksi apupoikina hevosenvalmennuksessa, ajoivat raveissa kilpaa, kasvattivat hevosia, olivat mukana järjestötoiminnassa ja harrastivat itse tai heidän perheenjäsenensä harrasti ratsastusta.

Vastauksista kävi ilmi raviurheilun yhteisön merkittävyys monen vastaajan kohdalla, koska heidän lähipiirissään oli myös muita hevosenomistajia. Naiset olivat suuremmalta osin mukana koko hevosalalla ja useammin kuin miehet naiset toimivat hevosen valmentajina, olivat töissä tallissa sekä ylipäätään he-

vosalalla sekä naiset kuuluivat myös vahvemmin osaksi raviyhteisöä. Naisista ainoastaan joka viides oli jäänyt raviurheiluyhteisön ulkopuolelle, eikä heidän lähipiirissään ollut muita hevosenomistajia tai hevosharrastajia.

7.2.2 Hevosen valmentaminen

Noin 60 % vastaajista ilmoitti valmentavansa itse omaa hevostaan, mikä näyttää myös tilastollisesti todelta (Kuvio 12). Hevosia arvioidaan ammattiravi-valmentajilla olevan valmennuksessa noin 2 500 kappaletta, jolloin hieman alle viisituhatta hevosistamme on amatöörivalmentajalla valmennuksessa.

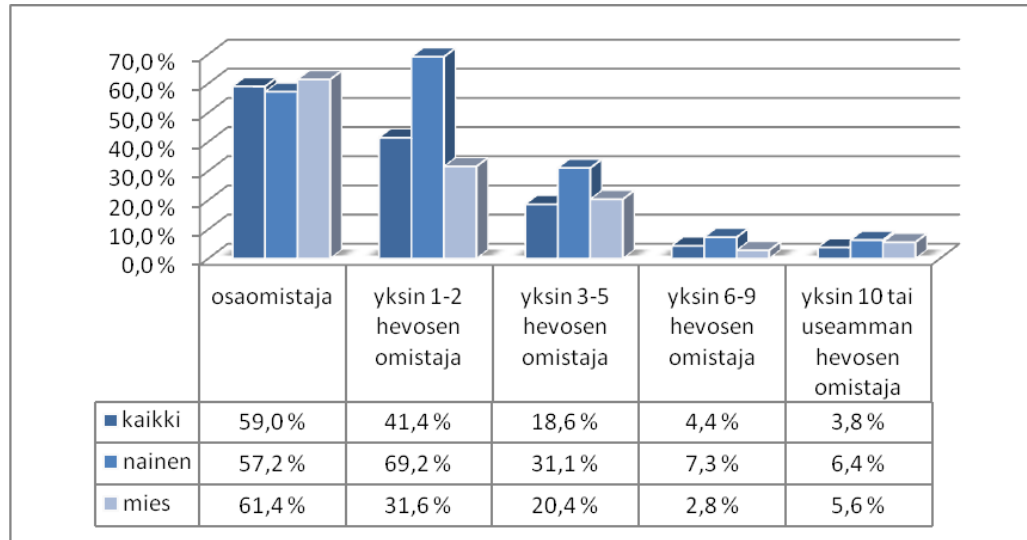


Kuvio 12 Hevosenomistajat ilmoittivat hevosensa valmennuspaikan.

Monet kyselyyn vastanneet toivat myös esille sen, että vaikka heidän perheestään joku muukin on merkitty hevosenomistajaksi, koki vastaaja myös omistavansa hevosen ja näin valmennuksen suhdetta ei voi arvioida. Miespuolisista hevosenomistajista pienempi osa (50,7 %) valmensi hevostaan itse ja naisia useammin heidän hevosensa olivat valmennuksessa ammattivalmentajalla (34,8 %).

7.2.3 Omistuksessa olevat hevoset

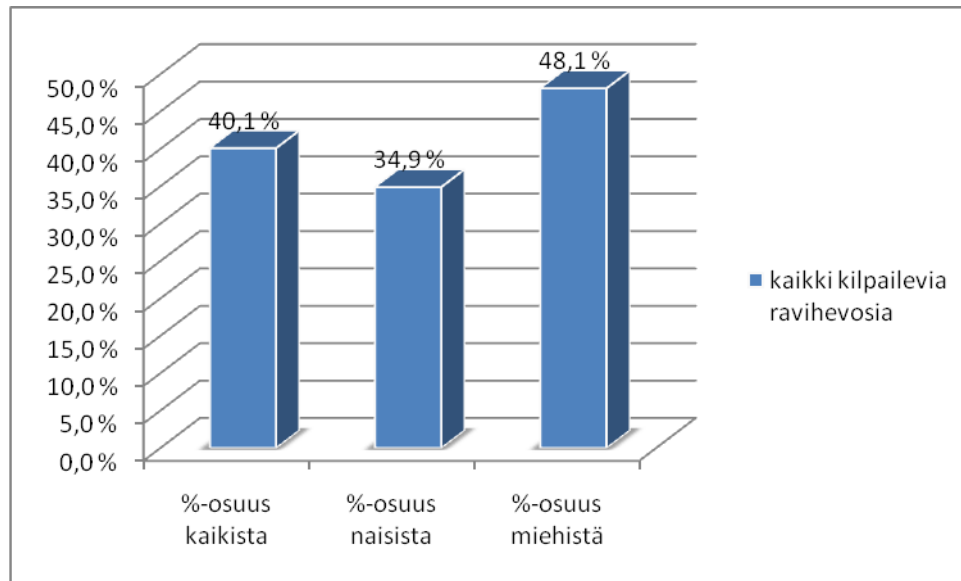
Noin joka toinen vastaajista oli osahevosenomistaja ja ainoastaan joka yhdeksäs hevosenomistaja omisti enemmän kuin kuusi hevosta yksinään (Kuvio 13). Hevosen yksin omistaminen laski jyrkästi omistettavien määrän lisääntyessä heti kahdesta omasta hevosesta eteenpäin. Monet omistajista omistivat sekä osaomistuksellisesti että yksinään hevosia, mutta näissä tapauksissa yksinomistettujen hevosten määrä oli suhteessa vähäinen.



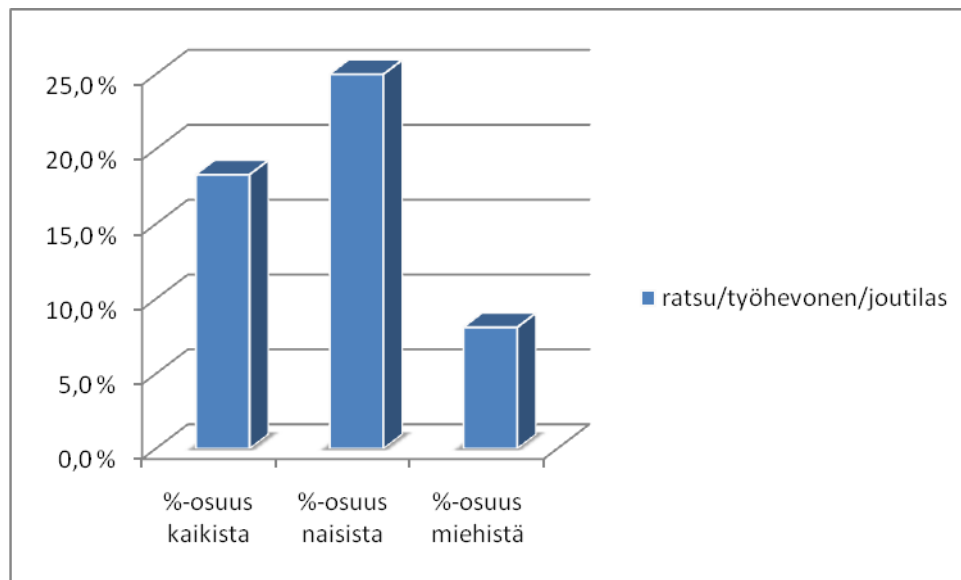
Kuvio 13 Omistettavien hevosten lukumäärä yksin sekä yhteisomistaminen.

Osaomistajissa miehiä oli vastaajista prosentuaalisesti hieman enemmän kuin naisia ja yksin hevosenomistajina toimivat olivat useammin naisia kuin miehiä, kuten kuvio 13 osoittaa. Kyselyyn vastanneet naiset myös omistivat useammin sekä osaomistuksellisesti että yksin hevosia kuin miehet. Miesten määrä oli lineaarisesti poikkeava yli kymmenen hevosen yksin omistuksissa (5,6 %) verrattuna 6-9 hevosen yksin omistamiseen. Kymmenen tai useamman hevosen yksin omistajat olivat useimmiten kauan lajia harrastaneita hevosenomistajia.

Kaikista vastaajista lähes 40 % ilmoitti kaikkien omistamiensa hevosten olevan kilpailevia ravihevosia (Kuvio 14). Varsan kertoi omistavansa noin 45 % vastaajista. Joka neljännellä vastaajalla oli omistuksessaan myös kilpailematon hevonen. Ratsun, työhevosen tai joutilaan omistajia oli vastaajista lähes joka viides. Pääsääntöisesti omistajalla oli omistuksessaan siitostamma, mutta muutamilla myös poneja sekä siitosriita.

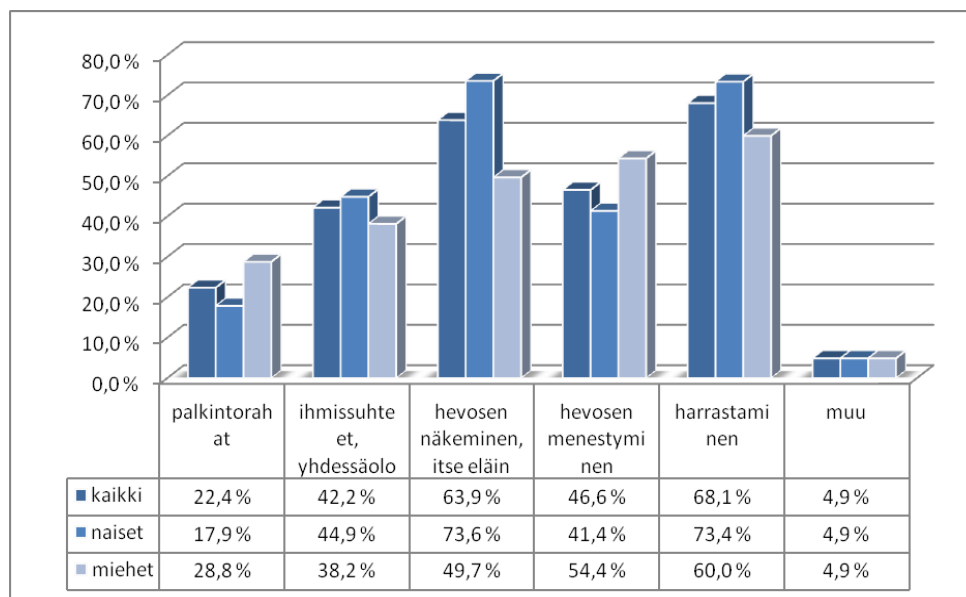


Kuvio 14 Omistuksessa ainoastaan kilpailevia ravihevosia.



Kuvio 15 Ratsujen, työhevosten ja joutilaiden omistajat.

Miehet omistivat useammin kilpailevia ravihevosia ja varsoja kuin naiset. Ratsuhevosia, työhevosia tai joutilaita oli taas naisilla enemmän, kuten kuvio 15 näyttää. Naiset omistivat prosentuaalisesti miehiä enemmän muita hevosia, pääsääntöisesti siitostammoja, mutta myös muutamalla oli poneja, harrastekä projektihevosia. Miehistä noin joka kuudes omisti muun kuin listalla olleen vaihtoehdon ja silloin oli kyseessä lähes poikkeuksetta siitostamma.



Kuvio 16 Tärkeimmät asiat hevosenomistamisessa.

Kuvio 16 osoittaa, että hevosen omistamisen kaksi tärkeintä asiaa olivat vastaajille harrastaminen sekä hevosen näkeminen. Palkintorahat olivat tärkeimpien asioiden joukossa joka viidennen omistajan mielestä. Hevosen menestyminen sekä ihmissuhteet olivat noin 40 % mielestä omistamisen tärkeimpiä asioita. Monet ihmisistä olivat vastanneet useampaan kuin yhteen kohtaan kyselyn olessa monivalintainen ja useimmin ulkopuolelle oli jäänyt vaihtoehtoista ainoastaan palkintorahojen merkitys hevosenomistajalle. Valmiiksi annettujen vaihtoehtojen ulkopuolelta tärkeimmiksi vaihtoehtoiksi nousivat jännitys, elämäntapa sekä onnistuminen.

Omistamisen tärkeimpiä tekijöitä naisille ja miehille olivat hevosen näkeminen sekä harrastaminen. Naiset ja miehet arvostivat kaikista vähiten hevosenomistamisessa palkintorahojen annetuista vaihtoehtoista, mutta miehistä joka viides piti niitä tärkeämpinä kuin naisista, joten sukupuolten välinen ero oli suuri (Kuvio 16). Miehet myös arvostivat hevosen menestymistä paljon korkeammalle omistamisessa kuin naiset. Sanallisissa vastauksissa nousi naisille esille elämäntavan merkitys, kun miehillä tärkeimmiksi muodostuivat elämykset sekä jännitys.

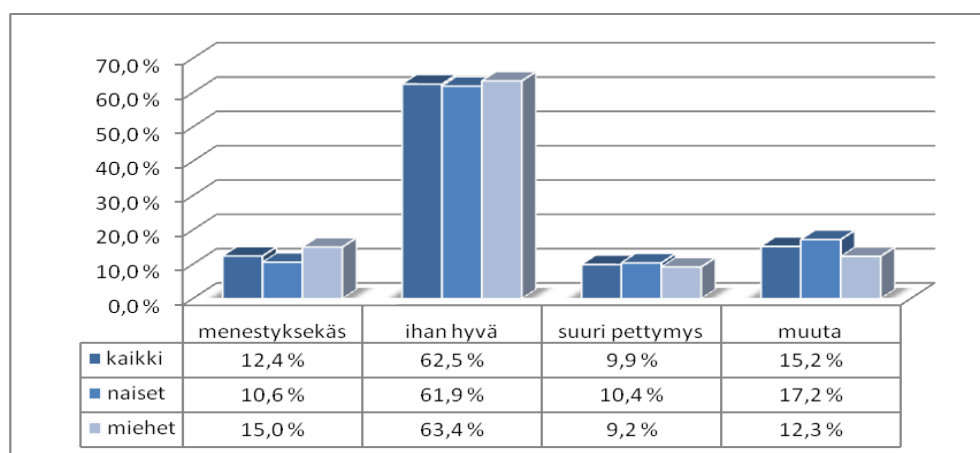
Hevonen nousi raviurheilun kiinnostavimmaksi asiaksi selkeästi lähes 80 % kannatuksella. Kysymys oli määritetty niin että vastaaja voi valita ainoastaan yhden vaihtoehtoista ja näin ollen muut vaihtoehdot saivatkin huomattavasti vähemmän kannatusta. Urheilu sai varsinkin miesten puolelta kannatusta, kun joka viides miehistä piti sitä raviurheilun kiinnostavimpana asiana. Yhdeksälle kymmenestä vastanneesta naisesta raviurheilussa kiinnostavinta oli hevonen. Miehille rahan ansaitsemismahdollisuus oli naisia tärkeämpää, vaikkakin hevonen sai heiltäkin suurimman määrän vastaajista puolelleen. Pelaaminen oli ainoastaan yhdelle prosentille se mielenkiintoisin ja sen lisäksi omistajat pitivät kiinnostavimpina asioina lajin tarjoamia elämyksiä,

menestymisen mahdollisuutta, alan kokonaisuutta sekä raviyhteisöön kuuluvia ihmisiä.

Raviurheilu oli suurimmalle osalle (83,1%) vastaajista arkipäivää ja sitä seurattiin aktiivisesti. Joka kuudes vastaajista ilmoitti seuraavansa raviurheilua silloin tällöin mukaan lukien oman hevosen suoritukset. Vajaa neljä prosenttia vastaajista ilmoitti katsovansa ainoastaan oman hevosen kilpailut, mutta kukaan vastaajista ei ilmoittanut ettei seuraisi raviurheilua ollenkaan. Kaikki omistajat siis seuraavat oman hevosensa kilpailuja, vaikka eivät muuten olisikaan aktiivisesti seuraamassa urheilua. Miehistä lähes kaikki (91,2 %) seurasi raviurheilua päivittäin, kun naisista näin ilmoitti tekevänsä 77,5 %. Naisista lähes kaksinkertainen määrä miehiin verrattuna vastasi seuraavansa raviurheilua ainoastaan silloin tällöin tai heitä kiinnostivat ainoastaan omistamansa hevosen suoritukset.

7.3 Kilpailu-ura ja tulevaisuus

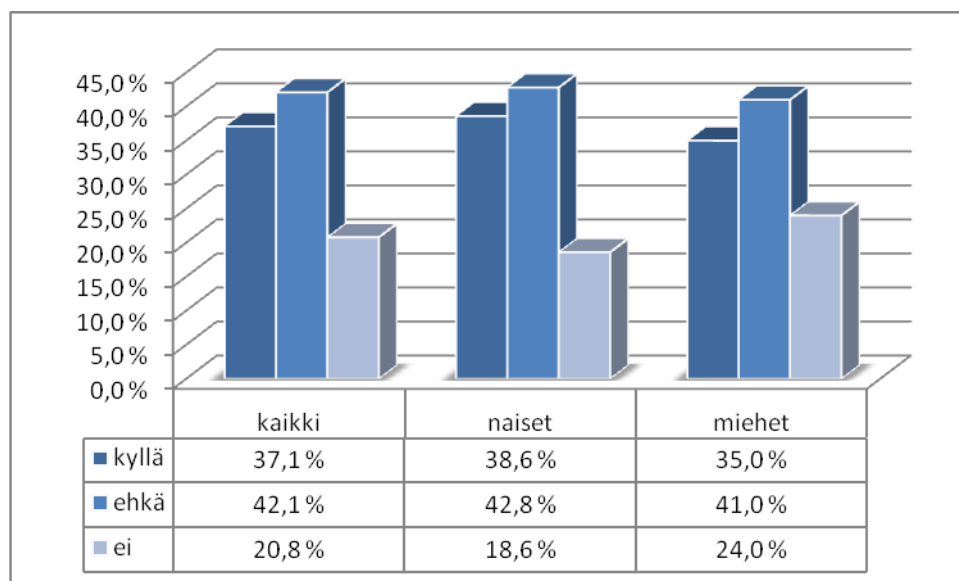
Hevosenomistajilta kysyttiin heidän hevostensa tähänastisen kilpailu-uran saavutuksia ja kysymyksellä haluttiin nähdä korreloiko vastaus esimerkiksi lopettamis päätöksen kanssa. Jokaisessa lähdössä on aina voittajia ja häviäjiä, mutta ainoastaan omistajan omat odotukset sekä toiveet määrittävät hevosen menestymisen lähdössä. Hevonen saattaa joskus jopa voittaa, mutta omistaja ei koe hevosen olevan menestynyt, koska se ei voittanut riittävästi tai hevosen ollessa palkintosijojen ulkopuolella ollaan tyytyväisiä hevosen menestykseen, koska se palasi tauolta tai lähdön osallistujat olivat paljon kovempia kuin aikaisemmin. Menestyksekkääksi hevosensa kilpailu-uran koki hieman useampi ihmisistä kuin suureksi pettymykseksi (Kuvio 17). Vapaissa kommentteissakin oli monesti kerrottu uran olleen vaihteleva tai kohtalainen, joten näistä vastauksista suuri osa olisi asettunut kohtaan ihan hyvä.



Kuvio 17 Hevosenomistajien tuntemukset hevosen tähänastisesta kilpailu-urasta.

Miehet suhtautuivat hieman positiivisemmin hevostensa kilpailu-urien kuin naiset ja menestyksekkäiksi hevosensa kilpailu-uraa sanoi noin joka kuudes mies (Kuvio 17). Ihan hyväksi hevosensa kilpailu-uran koko myös hieman useampi mieshevosenomistaja kuin nainen. Suurena pettymyksenä hevosten uraa taasen pitivät enemmänkin naiset. Naiset valmentavat miehiä useammin hevosiaan itse ja monelle raviurheilu on heidän ainut harrastuksensa, joten he voivat ottaa hevosten kilpailemiseen kovempia tavoitteita miehiin verrattuna. Miesten suuremmat tulot ovat mahdollistaneet heille kalliimpien ja parempien hevosten hankkimisen, mikä on vaikuttanut menestykseen.

Vastaajilta kysyttiin myös heidän innokkuuttaan hankkia lisää hevosia ja neljä viidestä omistajasta ilmoitti suhtautuvansa myönteisesti hevosten hankintaan (Kuvio 18). Varmojen uuden hevosten hankinnasta oli peräti 37,1 % vastaajista. Joka viides tällä hetkellä hevostenomistajana toimiva ilmoitti, ettei aio enää hankkia lisää hevosia.



Kuvio 18 Suurin osa omistajista oli hankkimassa myös tulevaisuudessa hevosia.

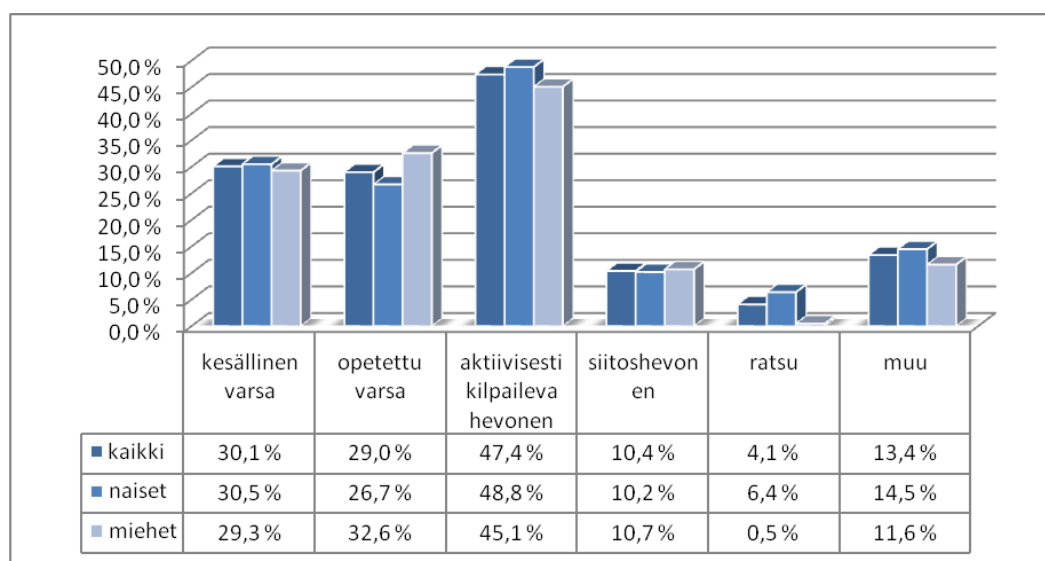
Varmempia hevosten hankinnasta olivat sekä myönteisimminkin siihen suhtautuivat naiset. Miehistä peräti 24 % ei aikonut hankkia lisää hevosia, kun naisista ehdottomasti ei hevosten hankinnalle sanoi vajaa 19 % vastaajista (Kuvio 18).

Uusia hevosia eivät olleet hankkimassa suurten hevosmäärien yksinomistajat. Positiivisimminkin hevosten hankintaan suhtautuivat osaomistajat ja yksin yhden tai kahden hevosten omistajat. Yli 10 vuotta hevosia omistaneita ja hevosten kilpailu-uran suurena pettymyksenä kokeneita oli lopettavien ryhmässä keski-vertoa enemmän.

Hevosten hankinnasta varmimpia olivat omistajat, jotka pitivät hevosensa tähänastista kilpailu-uraa menestyksekkäänä tai ihan hyvänä. Suurta korrelaati-

tiota ei hevosen uran tarkastelusta löytynyt, koska myös ne, jotka kuvasivat tähänastista kilpailu-uraa pettymykseksi olivat hankkimassa lisää hevosia. Uusia hevosia hankkivat olivat olleet hevosenomistajina vuodesta kymmeneen vuotta, he omistivat myös muita kuin kilpailevia ravihevosia ja talouden kuukausittaiset bruttotulot olivat keskivertoa korkeammat.

Tämänhetkiset hevosenomistajat, jotka eivät tyrmänneet uuden hevosen ostamista, vastasivat seuraavaan kohtaan, siitä millainen hevonen tämä heidän uusi hevosensa tulisi olemaan. Suosituummaksi hankittavaksi ilmoitti lähes puolet vastaajista aktiivisesti kilpailevan ravihevosen ja seuraavina tuli kesällinen sekä opetettu varsa (Kuvio 19). Vähiten kannatusta keräsivät ratsu- ja siitoshevosen hankkiminen. Vaihtoehtojen lisäksi olivat monet valmiita kasvattamaan itse hevosen, ostamaan ratsun, ponin tai projektihevosen.



Kuvio 19 Hevosen hankintaan myönteisesti suhtautuvien todennäköisimmät valinnat seuraavaksi hevoseksi.

Sukupuolten välillä ei ollut suuria eroja, omistajat miettivät uuden hevosen hankintaa (Kuvio 19). Miehet kannattivat naisia enemmän opetetun varsan hankintaa, kun naiset innostuivat miehiä enemmän kesällisistä varsoista, sekä aktiivisesti kilpailevista hevosista. Ratsuhevosista naiset olivat selkeästi kiinnostuneempia kuin miehet.

7.4 Vapaa sana

Kyselyn lopussa vastaajat saivat antaa terveisensä opinnäytetyöntekijälle opinnäytetyöstä ja toivoimme lisäksi muitakin aiheeseen liittyviä kommentteja.

Vastaajat kertoivat odottavansa innolla tuloksia ja toivoivat että tuloksista kerrottaisiin kaikille. Monet kiittelivät kyselyä ja painottivat sen tärkeyttä, muutamat henkilöt sanoivat että kysymykset jäivät yksipuolisiksi ja niissä oli-

si pitänyt olla enemmän variaatiota. Monilta vastaajista tuli myös ehdotuksia lisätutkimusaiheista.

Monet vastaajista olivat huolissaan raviurheilun markkinoinnista sekä hevosenomistajan asemasta. Lajin markkinointia ehdotettiin kehitettäväksi mm. halvemmallalla television ravilähetyksellä, markkinoinnin suuntaamisella hevonen edellä meneväksi sekä raviurheilun yleisen tunnettavuuden lisäämistä muillekin kuin hevosihmisille. Hevosenomistajan asemasta olivat osat vastaajista huolissaan ja he peräänkuuluttivat muiden ravimaiden toimintatapojen ottamista myös meille. Hevosenomistajat kokivat, että heidän puoliaan ei ole pitämässä kukaan nykyisessä raviurheilussa eivätkä ammattivalmentajat tai raviradat huomioi hevosenomistajaa tarpeeksi.

Monet hevosia itse valmentavista korostivat harrastusta stressinpoistajana sekä elämäntapana, jota parempaa on vaikea löytää. Raviurheiluyhteisön sosiaalinen kenttä antoi monelle vastaajista paljon ja tämän lisäksi monet toimivat alalla järjestötoiminnassa.

Hevosen loppusijoitus nousi myös huoleksi monelle omistajalle, kun he miettivät minne hevonen kilpailu-uran jälkeen laitetaan. Teurastusta pidettiin inhimillisenä vaihtoehtona, mutta monet kertoivat myös ymmärtävänsä ihmisiä, jotka myivät hevosen eteenpäin, koska nykyisillä teurashinnoilla oli perustelumpaa henkilölle itselleen tehdä niin.

Vastaajat toivoivat kyselyn tulosten kertovan faktatietoa hevosenomistajista huhupuheiden sijaan. Valmennustoimintaa tekevillä oli huoli myös asemansa säilyttämisestä, koska viime aikoina oli mediassa kommentoitu harrastelijoiden poissulkemisesta raviurheilusta. Raviurheilu oli monelle omistajalle erittäin suuri osa normaalia arkea ja siitä johtuen monet suhtautuivat siihen erittäin intohimoisesti, mikä kävi ilmi annetuista kommenteista.

8 TULOSTEN TARKASTELUA

Työn pohjalta voidaan suunnata markkinointia ja mikä tärkeintä, on saatu faktatietoa ravihevosten omistajista. Faktatiedon saaminen markkinoinnin ja omistamisen kehittämisen suuntaviivojen tueksi on tärkeää. Osaa opinnäytetyön tuloksista näyttelee kyselytutkimus ja sen vastaajamäärä oli kattava otos hevosenomistajista. Kyselytutkimuksen tulosten sekä hevostietokannan tietojen analysointi yhdessä vertaillen auttoi muodostamaan omistajista eri toimijoita kiinnostavia profiileja sekä määrittämään ravihevosen omistamisen tulevaisuutta. Työn tietoja pystyy käyttämään hyödyksi myös myöhemmissä tutkimuksissa.

8.1 Ravihevosten omistajien profiilit

Työn pohjalta muodostettiin useampia profiileja kuvaamaan tämän hetken hevosenomistajia ja ne auttavat tulevaisuuden hevosenomistajien hankkimisessa. Profiilit on muodostettu vertailemalla hevostietokannan sekä kyselytutkimuksen antamia tietoja viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajista.

8.1.1 Perus ravihevosenomistaja

Ravihevosenomistaja on tyypillisesti noin 50-vuotias mies, mutta heitä on yleisesti myös 35- 70-vuotiaissa hevosenomistajissa. Mies elää avo- tai avioliitossa omakotitalossa tai maatilalla ja on eläkeläinen tai maanviljelijä. Hevosenomistaja asuu joko pääkaupunkiseudulla tai Jyväskylän – Seinäjoen tienoilla. Yleensä kaksi- tai kolmihenkisen perheen kuukausittaiset bruttotulot asettuvat 2 001- 4 000 euron välille, mutta myös 4 001- 6 000 euron ansaitseminen on normaalia.

Omistaja seuraa myös muita urheilulajeja ja harrastaa yleensä metsästystä ja kalastusta sekä järjestötoimintaa. Mies toimii hevostenvalmentajana ja on osa raviurheiluyhteisöä. Omistajalla on enemmän kuin kolme hevosta omassa omistuksessaan eikä kymmenen tai useamman hevosen omistaminen ole harvinaista, henkilö on usein myös mukana yhteisomistushevosissa. Omistettavat hevoset ovat pääsääntöisesti kilpailevia ravihevosia, mutta myös siitostammoja sekä varsoja on yleisesti.

Hevosenomistajana mies on toiminut yleensä kauemmin kuin kymmenen vuotta ja lajin pariin hän on löytänyt suvussa kauemmin olleen harrastuksen myötä. Hevonen on omistajalle raviurheilun kiinnostavin asia ja raviurheilua hän seuraa päivittäin. Hevosen omistamisessa tärkeintä hänelle on harrastus ja vapaa-aika, jota hän viettää raviurheilun parissa aktiivisesti.

Hevoset ovat omistajan mielestä kilpailleet ihan hyvin eikä omistaja ole hankkimassa lisää hevosia tai hän epäilee hevosen hankkimista vielä. Omistaja on sen ikäinen, että hänelle hevosten kanssa aktiivinen toimiminen olisi hankalaa, mutta hän ei kuitenkaan haluaisi hevosista kokonaan luopua. Hankittava hevonen olisi opetettu varsa tai aktiivisesti kilpaileva hevonen, monet myös odottavat oman kasvatustoiminnan tulosta.

8.1.2 Hevoseni on ammattivalmennuksessa –omistaja

Omistaja, jonka hevonen on valmennuksessa ammattivalmentajalla, on useimmiten noin 40- 45-vuotias mies tai 30- 35-vuotias nainen. Ammattivalmennuksessa hevostaan pitäviä ravihevosen omistajia on noin 30 % kaikista omistajista. Omistaja sijoittuu Suomessa yleisen ravihevosten profiiliin mukaisesti, hän on useimmiten parisuhteessa ja asuu omakotitalossa. Asemaltaan työrintamalla omistaja on normaalityöntekijä, mutta heistä monet ovat myös yrittäjiä ja esimiesasemassa toimivia.

Talouden bruttotulot ovat omistajaperheessä normaalia korkeammat ja yleisesti tulot asettuvatkin 4 001- 6 000 euron välille. Ammattivalmentajalla hevosiaan valmennuksessa pitävien omistajien koulutustaso on hieman keski-vertto-omistajaa korkeampi ja heidän talouteensa kuuluu korkeintaan yksi lapsi.

Hevosenomistaja on vahvasti mukana raviurheiluyhteisössä ja hänellä on myös ystäviä ja tuttavuuksia hevosenomistajina. Omistaja ei valmenna hevostaan itse ja hän omistaa hevosensa yleensä yhdessä jonkun muun kanssa tai hänellä on vain muutamia yksin omistettavia hevosia. Hevosenomistajana henkilö on toiminut keskiarvoon verrattuna yleisesti lyhyemmän ajan ja lajin hän löysi tutun kautta tai suvussa olleen harrastuksen myötä. Myös pelimaailmasta saatu innostus on takana monella lajin pariin tulleella.

Keskiverto omistajaa tärkeämpää näille omistajille on urheilu sekä pelaaminen raviurheilussa ja he seuraavat raveja pääsääntöisesti päivittäin. Omistajalla on myös monesti monia muita harrastuksia raviurheilun lisäksi. Hevosen pärjääminen raveissa on ammattivalmentajilla hevosiaan valmennuksessa pitävälle tärkeää. Omistajista suurin osa pitää hevosensa uraa menestyksekkäänä tai ihan hyvänä. Joka viides hevosenomistaja ei aikonut hankkia lisää hevosia, mutta muiden osalta suosituin seuraava hankinta olisi enenevässä määrin ope-tettu varsa tai aktiivisesti kilpaileva hevonen.

8.1.3 Enintään seitsemän vuoden hevosenomistaja

Enintään seitsemän vuotta hevosenomistajana olleet ovat keskimäärin 27-vuotiaita naisia tai 35-vuotiaita miehiä, jotka elävät parisuhteessa. Uusi omistaja elää useimmiten omakotitaloissa, maatilalla asuvien hevosenomistajien määrä oli selkeästi alhaisempi kuin keskiverto-omistajan. Omistaja on työntekijä työrintamalla.

Omistajien talouksien bruttotulot ovat luokan ylä- ja alapäästä enemmän kuin keskeltä, yleisin tuloluokka on kuitenkin 2 001-4 000 euroa ansainneet. Hevosen valmentaminen itse on heille yleistä(47,5 %), mutta monen hevonen on myös valmennuksessa amatööri- tai ammattivalmentajalla. Osaomistaminen on heille suosittua ja yksin omistaessaan hevosia on heillä vähän, yleisesti 1-3 kappaletta. Omistuksessa olevat hevoset ovat lähes pääsääntöisesti kilpailevia ravihevosia, monella on myös varsa omistuksessaan.

Lajin pariin nämä verrattain uudet ravihevosenomistajat löytävät ystävän tai tutun kautta eivätkä enää niin usein perheen ja suvun harrastuksen myötä. Myös pelimaailma on monen uuden hevosenomistajan väylä. Uudet omistajat seuraavat lajia päivittäin ja heille hevosenomistamisessa on tärkeintä harrastaminen ja vapaa-ajanvietto, itse hevosen ja sen pärjäämisen seurattuna kannoilla. Palkintorahat eivät ole heille niin merkittäviä kuin kauemmin hevosenomistajina toimineille.

Uudet omistajat pitivät hevostensa kilpailu-uraa enemmin menestyksenkäänä kuin suurena pettymyksenä. Omistajista selkeä enemmistö onkin seuraavan hevosen hankinnan kannalla ja he ovat siitä normaalia varmempia. Seuraava hevonen on useimmin aktiivisesti kilpaileva ravihevonen, kesällisen ja opetetun varsan tullessa tasaisesti seuraavina suosikkeina.

8.2 Ravihevosen omistajuus nyt ja tulevaisuudessa

Osiossa käydään läpi tämän hetkisen hevosenomistamisen tilanne koottuna sekä tulevaisuuden haasteet hevosen omistamisessa.

8.2.1 Hevosenomistajat tänään

Ravihevosten omistajat ovat pääsääntöisesti vanhempia miehiä tai nuorempia noin 30-vuotiaita naisia. Miehet toimivat maanviljelijöinä tai ovat eläkkeellä toimesta, naiset taas yleensä kotiäiteinä tai työntekijöinä. Koulutustaustaltaan miehet ovat perus- tai ammattikoulusta valmistuneita, naisten koulutustaso on korkeampi ja he ovat valmistuneet todennäköisimmin ammatti- tai korkeakoulusta. Tulotasoltaan molempien taloudet ovat kohtalaisia, miesten taloudet korkeampia kuin naisten.

Vanhemmat miehet sekä nuoret naiset ovat kiinnostuneet hevosen valmentamisesta ja he saattavat myös ajaa silloin tällöin kilpaa raveissa hevosellaan. Naisilla hevoset ovat monesti ainoa perheen ulkopuolelle mahtuva harrastus, miesten harrastaessa enemmän liikuntaa sekä urheilun seuraamista ja uhkapelejä.

Nykypäivän hevosenomistajat ovat vahvasti mukana raviurheiluyhteisössä ja he, sen lisäksi että tuntevat monia hevosenomistajia, ovat yleensä vielä auttamassa tallien pidossa jotain tuttuaan. Hevosia naisilla on yleensä muutamia ja he omistavat ne yksin, miehillä taas hevosia on useampia ja he omistavat niitä osuomistuksellisesti tai yksin. Naisilla on omistuksessaan useimmiten varsa sekä harrastehevonen (ratsu/työhevonen/joutilas), kun miehillä hevonen on aktiivisesti kilpaileva tai varsa, monella myös kilpailematon hevonen. Miehistä useimmat ovat myös kasvatustoimintaa harjoittavia.

Kummankin sukupuolen edustajat ovat harrastaneet lajia yli kymmenen vuotta. Lajin pariin naiset löysivät kaverin tai tutun kautta, kun miehillä hevosurheilu kulkee suvunperintönä. Raviurheilu kuuluu osaksi päivittäisiä rutiineja, miesten arvostaessa hevosenomistamista harrastuksena kun naiset näkevät hevosen tärkeimmäksi.

Miehet ovat tyytyväisempiä tähänastiseen kilpailu-uraan, mutta heidän iästään johtuen hevosten hankkiminen ei monelle ole enää ajankohtaista. Naiset kokevat tähänastisen uran negatiivisemmässä valossa, mutta ovat varmempia uusien hevosten hankkimisessa. Kummallakin seuraavaksi hankittavaksi he-

voseksä nousee ensimmäisenä kilpaileva hevonen, mutta miehillä opetettu varsa tulee ennen kesällistä varsaa, kun naisilla osuudet menevät toisinpäin.

8.2.2 Hevosenomistajat huomenna

Nykyisistä hevosenomistajista noin 20 % ei aio ostaa lisää hevosia ja uusia hevosenomistajia tulee vuosittain noin 1 000. Uusien hevosenomistajien osuus on 10 % luokkaa, mikä tarkoittaa uusien ja lopettavien hevosenomistajien osuuksia erikokoisiksi. Tulevien ja lähtevien hevosenomistajien lukumäärä pitäisi pysyä samana, jotta tilanne olisi tasapainossa. Parempaan tulevaisuuteen tarvitaan uusia hevosenomistajia lopettavia enemmän. Ammattimaisen toiminnan lisääntymiseen tarvitaan lisää hevosenomistajia, jotka tulevat lajin ulkopuolelta, jotta omistajien määrä saadaan lisääntymään ja ravivalmennuksen kannattavuus nousemaan.

Lopettamispäätökseen vaikuttavat suurimpina hevosenomistajien ikä sekä omistajien kuulumattomuus raviurheiluyhteisön jäseniksi, omistaja ei tunne ketään toista lajin parista tai hänellä ei ole siellä tuttuja. Lopettamispäätöksen tehneet näkevät raviurheilussa rahan ansaitsemisen ja mahdollisuuden palkintorahoihin tärkeänä ja arvostavat vähemmän muita tekijöitä harrastuksessa.

Uudet omistajat saapuvat kaupungeista ja asutusalueilta mukaan hevosenomistajiksi monesti ystävän houkuttelemana, eikä heille taloudellisesti tuota vaikeuksia yhteisomistuksellisessa hevosessa mukana oleminen. Ravihevonen tarjoaa heille elämyksiä sekä yhden lisäharrastuksen muutenkin aktiivisen harrastusmaailman ympärille. Raveissa käynti ja hevosen seuraaminen antaa omistajalle yhteisöllisen tunteen ja hän tutustuu uusiin ihmisiin. Henkilö on usein parisuhteessa eikä hänellä ole vielä lapsia. Omistaja on mielellään mukana ensimmäisessä hevosessa eikä hänellä ole aikomusta hankkia lisää hevosia.

Uuden omistajan ensimmäinen hevonen ja sen omistajaryhmä on tärkeä raviurheilulle. Mikäli ihminen ei koe yhteisöllisyyttä tai elämysten merkitystä hevosenomistamisessa, hän ei välttämättä halua edellisen hevosen lopettaessa uransa uutta hevosta. Ensimmäisen hevosen ollessa kilpaileva hevonen antaa se varmimmin uusille omistajille mitä he tarvitsevat jatkaakseen myös myöhemmin ravihevosen omistajina.

Ensimmäinen hevonen on omistajuuden kannalta merkittävä ja raviurheilun pitää. Hevonen on raviurheilun tärkein asia omistajalle ja hän pitää hevosen hyvinvointia kaikissa tilanteissa ensimmäisenä. Hevosen lisäksi raviurheilusta pitäisi positiivisen kuvan luomiseksi omistajalle saada tehtyä harrastus sekä rento elämyksiä tarjoava vapaa-ajanviettotapa. Omistajan liittäminen osaksi raviurheiluyhteisöä tutustuttamalla häntä ravialan ihmisiin sekä raviurheilkulttuuriin auttaa omistajan pitämiseen mukana raviurheilussa. Hevosen pärjääminen tai palkintorahat ovat toissijaisia asioita, jos muut asiat täytyvät.

Yhteisomistajuuden onnistuessa omistaja suuntaa yleensä katseensa seuraavaan hevoseen, mikäli ensimmäinen hevonen lopettaa kilpailu-uran ja elämykselliset haasteet raviurheilussa on saavutettu tai hevonen menestyy merkittävästi radoilla. Toisen hevosen kanssa omistaja jaksaa odottaa kauemmin ja tällöin voi hankkia itselleen jo nuoremman kilpailemattoman hevosen. Omistaja ei todennäköisesti vieläkään ole hankkimassa hevosta yksinään, mutta omistajaporukka on pienentynyt ensimmäisen hevosen hankinnan jälkeen. Omistajan sitkeys kasvaa hevosten myötä ja hän on yhä kiinnostuneempi ottamaan myös riskejä sekä aina nuorempia ja pidemmän ajan vaativia hevosia omistukseensa. Yksin hevosen omistaminen tulee myös vastaan jossain vaiheessa, mutta on yleensä vasta pitkän omistajahistorian jälkeen.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tulosten mukaan ravihevosten omistajat voivat taantumasta riippumatta hyvin, vaikkakin monelle taloudelliset paineet ovat monella olemassa. Hevosenomistajaa ohjaa taloudellista näkökulmaa todennäköisemmin elämäntapana oleva harrastus, joka tarjoaa hänelle elämyksiä. Ravihevosten omistajina toimivat useimmiten 56 - 66-vuotiaat miehet ja 36 - 45-vuotiaat naiset, jotka ovat vahvasti mukana harrastuksessaan.

Suurimpina huolenaiheina raviurheilun tulevaisuudelle ovat ikääntyvien miesharrastajien määrä sekä uusien hevosenomistajien hankkiminen. Ikääntyminen aiheuttaa lajille lähes tuhannen ravihevosenomistajan poistumisen vuosittain ja uusia hevosenomistajia tulee vain noin neljäsataa. Lajista lähtevien ja tulevien hevosenomistajien suhde on huono, ajatellen lajin tulevaisuutta.

Hevosen omistajuuden oikeiden puolien korostaminen markkinoinnissa sekä alan elämystuotteistaminen korostuu uusien hevosenomistajien hankinnassa sekä vanhojen säilyttämisessä. Uudet omistajat lähtevät helposti kokeilemaan yhteisomistuksellisella hevosella raviurheilua, mutta jos se ei tarjoa heille raviurheilun parasta antia he eivät ole kiinnostuneita seuraavan hevosen hankinnasta. Hevosen sekä yhteisöllisyyden korostuminen on tärkeää hevosen omistajuuden jatkumisen kannalta.

Ravihevosen omistajalle ensimmäisen hevosen tulisi olla nuorehko ja hetken kuluttua kilpailemaan ryhtyvä yhteisomistuksen ympärilleen koonnut keskiverto kilpahevonen. Hevosen tulisi päästä kilpailemaan ja omistajien sen mukana sisään raviurheiluun, raviradat, valmentajan tilukset tai lajin suurtapahnutumat eivät saisi jäädä hänelle vieraiksi paikoiksi ensimmäisen hevosen aikana.

Ravihevosen omistajuudessa on vielä paljon kehitettävää ja tuotteistamista, mutta sen tärkein asia eli hevonen on kunnossa, kunhan ihmiset sen ympärillä alkavat toimia sen etujen mukaisesti.

10 ARVIOINTI

Lopuksi arvioidaan tutkimuksen pohjalta tehtyjä profiileja, tulevaisuus kuvaa omistamisesta, johtopäätöksiä sekä niiden käytettävyyttä opinnäytetyön jälkeen. Jatkotutkimusaiheita tämän tutkimuksen pohjalta tai ominaan suoritettaviksi on kerätty sekä vastaajien vapaista kommentteista että tekijälle tutkimuksen aikana tulleista ideoista. Tutkijan omaa oppimista opinnäytetyönaikana opituista asioista on arvioitu viimeisenä.

10.1 Tulosten arviointi

Ensimmäinen profiileista on varmasti paras kertomaan tämän hetkisestä omistajien tilanteesta, hevosenomistajien ollessa pääsääntöisesti vanhempia miehiä. Toisena pohditaan ammattiravivalmennuksessa hevosiaan pitävien omistajien profiilia, joka antaa apuja liiketoiminnan kehittämiseksi ravipuolen yrityksille. Profiili uudesta hevosenomistajasta (alle seitsemän vuotta omistajan toiminut) kuvaa parhaiten nykypäivää, ja on sen takia arvokasta tietoa tutkimuksesta.

On varmasti myös monia, jotka eivät annettujen profiilien keulakuviksi sopisi. Profiilit luodaan käyttämällä kunkin luokan suurinta vastausprosenttimäärää ja näin saadaan kaikkia keskiarvoja kuvaavasta otoksesta tehtyä profiili. Pelkästään yhden perusprofiilin luominen toi alasta hieman toispuoleisen kuvan, joten toisten profiilien luominen oli tärkeää.

Hevosenomistajat nyt ja tulevaisuudessa -osiossa on esitelty tämän hetkistä tilannetta ravihevosten omistamisessa laajemmalti ja se on tehty hevostietokannan tilaston sekä kyselytutkimuksen tulosten pohjalta. Myös tulevaisuutta on käsitelty opinnäytetyön tulosten pohjalta tehdyissä havainnoissa, ja vaikka tilanne ei ehkä tällä hetkellä raviurheilussa näytä hyvältä, on paljon vielä tehtävissä. Tulevaisuuden kuva hevosenomistajista noudattaa vastaajien antamien vastausten selkeää trendiä. Opinnäytetyö on tehty tulosten analysoinnilla ja tulokset ovat kattavia.

Opinnäytetyön johtopäätöksiin on koottu laaja kuva ravihevosten omistajista sekä raviurheilun tulevaisuudesta. Ravihevosen omistamisen kyselyn pohjalta tärkeimmiksi nousseet tekijät on esitelty johtopäätöksissä ja toivottavasti ne jäävät sitä kautta lukijoiden mieliin.

Opinnäytetyöhön tehtyjä profiileja voi käyttää hyödyksi markkinoinnissa ja ne ovat ehkä lajin tämän hetken suurimpiin hevosen omistamisen kysymyksiin vastaajia. Profiileja pystyy nykyisestä materiaalista luomaan eri tarkoituksiin myös opinnäytetyön jälkeen. Tulevaisuuden hevosenomistajuudesta saa vinkkejä niin markkinointiin kuin yhteisomistuksien vetäjillekin.

10.2 Jatkotutkimusaiheet

Tutkimus on tehty aihealueelta, jolla tutkittua tietoa on vähän, mutta se on ensiarvoisen tärkeää lajin tulevaisuuden kannalta. Tämä tutkimus antoi vastauksen kysymykseen *Kuka on ravihevosen omistaja?* mutta tutkittavaa mm. lajin sosiaalisista ja psyykkisistä vaikutteista on vielä paljon. Kvalitatiivisen tutkimuksen tekeminen valitulle ryhmälle juuri ravihevosen omistamisen psykologisista ja sosiaalisista vaikutuksista antaisi meille lisätietoa omistajista.

Hevosalan yhteisölliset vaikuttimet ja ravihevosten omistajien sijoittuminen yhteiskuntaan antaisi myös arvokasta lisätietoa. Kaiken kaikkiaan tutkimuksia voisi ravihevosen omistajista ja raviurheilusta sekä hevosalasta tehdä lisää, jotta pöytäkeskustelujen tueksi saataisiin myös tutkittua tietoa.

Toivon tutkimuksesta muodostuvan perinteen, jolla voidaan kymmenen vuoden välein tehdä ajantasatutkimus ravihevosten omistajista. Kun tehdään tietyn väliajoin tutkimus omistajista, voidaan reagoida nopeasti omistajuuden muutoksiin.

10.3 Oma oppiminen

Oman oppimisen kannalta työtä oli erittäin mielenkiintoista tehdä, kun myös omat tarkoitusperät hevosenomistajana joutuivat suurennuslasin alle. Profiileja tehdessäni huomasin monia yhtymäkohtia oman ravihevosen omistajuuden kanssa, niitä vain ei ole tullut ennen pohdittua syvällisemmin. Työn kautta itselleni kirkastui lajin vaikuttavuus sitä harrastaville ihmisille ja opin arvostamaan lajia vieläkin enemmän. Raviurheilu, sen lisäksi että se tarjoaa elämyksiä, myös kasvattaa ihmisestä kaikkien sen ominaisuuksiensa ansiosta yhteiskuntakelpoisen.

Harras toive itselleni on, että opinnäytetyöstä päästään oikeasti hyötymään ja omistajuuden markkinointi sekä tuotteistaminen menevät oikeaan suuntaan tulevaisuuden kannalta.

LÄHTEET

Erola, J. & Hallman, N. n.d. Näin Suomi nousi ratsaille. 90 vuotta ratsastusta. Viitattu 28.4.2011

http://www.hevosurheilumuseo.fi/liitteet/Suomi_nousi_ratsaille.pdf

Fintoto Oy n.d. Viitattu 28.4.2011

<http://www.fintoto-oy.fi/www/fi/fintoto/index.php>

Hevosalan haasteet työryhmä 2007. Hevosalan hanketoiminnan kehittämisohjelma 2007-2013, 2007. Viitattu 5.5.2011

http://www.hippos.fi/hippos/tiedote_pdf/hevosalan_hankeohjelma_net28090_7_2.pdf

Hevosomistajan opas 2007. 2. painos. Toim. Suomen Eläinsuojeluyhdistys ry, Suomen Hevosomistajien Keskusliitto ry, Suomen Hippos ry & Suomen Ratsastajainliitto ry. Viitattu 28.4.2011

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15 uudis. painos. Tammi. Viitattu 28.4.2011

Louhelainen, S. & Thuneberg, T. 2010. Hevoskasvatus Opas ¾. Hevosyritys huippukuntoon (2010-2013). HAMKIn julkaisuja 18/2010. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 28.4.2011

http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMKJulkisetDokumentit/Yleisopalvelut/Julkaisupalvelut/Kirjat/luonto_ja_maaseutu/Hevosyritys_kasvatus_2010.pdf

Maatalous- ja metsäministeriö 2008 (MMM). Hevostalouden edistäminen 12.9.2008. Viitattu 5.5.2011

<http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/maatalous/maataloustuotanto/elaintuotanto/hevostalous.html>

Majuri, T. 2010. Hevosten kimppaomistajuus, kehittämistarpeet ja nykytila. Hämeen ammattikorkeakoulu. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Opin näytetyö. Viitattu 28.4.2011

Pussinen S. & Thuneberg T. 2010. Katsaus hevosalan yritystoimintaan 2010. Hamkin julkaisuja 1/2010. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 5.5.2011

http://portal.hamk.fi/portal/pls/portal/!PORTAL.wwpob_page.show?_docname=9582425.PDF

Suomen Hippos ry 2007. Raviurheilu 2007. Viitattu 28.4.2011

<http://www.hippos.fi/hippos/raviurheilu/index.php>

Suomen Hippos ry 2009. Omistatko häntäjouhen vai etukavion? 2009. Viitattu 5.5.2011

<http://www.hippos.fi/hippos/ajankohtaista2009/kimpparavuri.pdf>

Suomen Hippos ry 2010a. Tunnusluvut 2010. Viitattu 28.4.2011

http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/dokumentit/Hippos_tunnusluvut_2010_2.pps

Suomen Hippos ry 2010b. Suomen hippos 2010. Viitattu 28.4.2011

http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/index.php

Suomen Hippos ry 2010c. Omistajanvaihdos 2010. Viitattu 28.4.2011

http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/hevosrekisteri/omistajanvaihdos.php

Suomen Hippos ry 2010d. Hevostietokanta 2010. Tilasto vuonna 2010 Suomessa kilpailleista kylmäverisistä. Viitattu 28.4.2011

Suomen Hippos ry 2011a. Ravikilpailusäännöt 2011. Ravikilpailusäännöt & Poniravikilpailusäännöt. Suomen Hippos ry: Lahti, Aldus Oy. Viitattu 28.4.2011

Suomen Hippos ry n.d. Omistajanvaihdoslomake n.d. Viitattu 28.4.2011

http://www.hippos.fi/hippos/lomakkeet/raviurhelu_lomakkeet/omistajanvaihdos_net.pdf

Suomen Posti n.d. Postinumeroalueet. Viitattu 28.4.2011

<http://www.itella.fi/palvelutjatuotteet/osoitepalvelut/postinumeroalueet/postinumeroalueet.html>

Suomen Ratsastajainliitto ry n.d.a. Ratsastustietoa, tilastotietoa ratsastuksesta. Viitattu 28.4.2011

http://www.ratsastus.fi/ratsastustietoa/tilastotietoa_ratsastuksesta

Suomen Ratsastajainliitto ry n.d.b. SRL. Viitattu 28.4.2011

<http://www.ratsastus.fi/srl>

Suomen virallinen tilasto 2009a. Naiset asuvat miehiä useammin yksin. Vuosikatsaus Suomen vuodesta 2009. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 2.5.2011

http://www.stat.fi/til/perh/2009/02/perh_2009_02_2010-11-30_kat_007_fi.html

Suomen Virallinen tilasto 2009b (SVT). Koulutustilastot 2009. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 2.5.2011

http://www.stat.fi/artikkelit/2009/art_2009-09-30_001.html?s=5

Suomen virallinen tilasto 2011a (SVT). Työvoimatutkimus 2011. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 2.5.2011.

http://www.stat.fi/til/tyti/2011/03/tyti_2011_03_2011-04-28_tie_001_fi.html

Suomen virallinen tilasto 2011b (SVT). Väestö 2011. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 4.5.2011

http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html

SAATEKIRJE

Hyvä ravihevosen omistaja,

Olen agrologiopiskelija Hämeen ammattikorkeakoulusta ja pyrin muodostamaan opinnäytetyössäni profiilin ravihevosenomistajasta. Ohessa oleva kysely on osa opinnäytetyötäni, jonka toimeksiantaja on Suomen Hippos.

Kyselytutkimuksen ja lähdemateriaalin avulla muodostetaan realistinen kuva ravihevosten omistajista henkilöinä. Kyselyvastaajina toimivat viime vuonna kilpailleiden ravihevosten omistajat. Opinnäytetyö julkaistaan toukokuussa 2011 ja sen tuloksia voidaan käyttää hyödyksi viestinnässä, markkinoinnissa ja ravihevosen omistamisen kehitystyössä.

Realistisen kuvan saamiseksi olisi tärkeää, että mahdollisimman moni hevosenomistaja vastaisi kyselyyn. Toivomme, että vastaatte kyselyyn verkossa alla olevan linkin kautta sähköisesti tai ohessa olevan paperiveriolla. Kysely on tämän saatekirjeen liitteenä paperisena ja sen voi lähettää vastauskuoressa Suomen Hipposiin 22.4. mennessä. Kyselyyn vastaamiseen menee noin 15 minuuttia. Vastausaika umpeutuu perjantaina 22.4. myös sähköisessä versiossa.

[Kysely löytyy sähköisenä osoitteesta \[www.hippos.fi/hippos/kysely.php\]\(http://www.hippos.fi/hippos/kysely.php\)](http://www.hippos.fi/hippos/kysely.php)

Yhteisomistustapauksissa kysely on lähetetty edustajalle, mutta siihen voivat halutessaan vastata kaikki yhteisomistuksen jäsenet valitsemallaan tavalla.

Vastauksenne ovat luottamuksellisia ja ne jäävät ainoastaan kyselyntoteuttajan tietoon. Kaikki kyselyyn kirjoitetut viestit kulkeutuvat suoraan tutkijalle. Voitte halutessanne ottaa yhteyttä opinnäytetyöntekijään, mikäli teillä on kysyttävää tästä kyselystä.

Mikäli vastaatte kyselyyn yhteystiedoillanne, osallistutte arvontaan. Arvonnassa palkintona kaksi kausikorttia sekä kahden hengen Kuninkuusraviliput. Tiedot käsitellään luottamuksellisesti, eikä yhteystietoja käsitellä kyselyn analysoinnin yhteydessä.

Kiittäen,
Elina Hirvonen
HAMK, agrologiopiskelija

Suomen Hippos ry
Tulkinkuja 3
02650 Espoo
elina.hirvonen@hippos.fi

KYSELYLOMAKE

Ravihevosen omistajan profiili

Postitettava viimeistään perjantaina 22.4. oheisella vastauskuorella.

1) Olen

<input type="checkbox"/>	Nainen
<input type="checkbox"/>	Mies

2) Olen syntynyt vuonna _____

3) Postinumeroni on _____

4) Siviilisäädyltäni olen...

<input type="checkbox"/>	naimaton/eronnut/leski
<input type="checkbox"/>	avo-/avioliitossa

5) Asun...

<input type="checkbox"/>	kerrostalo
<input type="checkbox"/>	rivitalo
<input type="checkbox"/>	omakotitalo
<input type="checkbox"/>	maatila
<input type="checkbox"/>	muu, mikä?

6) Tällä hetkellä olen työrintamalla...

<input type="checkbox"/>	työntekijä
<input type="checkbox"/>	johtaja/ pääliikö/ esimies
<input type="checkbox"/>	yrittäjä
<input type="checkbox"/>	opiskelija
<input type="checkbox"/>	eläkeläinen
<input type="checkbox"/>	työtön
<input type="checkbox"/>	muu, mikä?

7) Perheemme yhteenlasketut bruttotulot kuukaudessa...

<input type="checkbox"/>	-2 000 €/kk
<input type="checkbox"/>	2 001-4 000 €/kk
<input type="checkbox"/>	4 001-6 000 €/kk
<input type="checkbox"/>	6 001-8 000 €/kk
<input type="checkbox"/>	8 001-10 000 €/kk
<input type="checkbox"/>	10 001- €/kk

8) Korkein koulutusasteeni on...

<input type="checkbox"/>	peruskoulu
<input type="checkbox"/>	lukio/ylioppilas
<input type="checkbox"/>	ammattikoulu
<input type="checkbox"/>	korkeakoulu
<input type="checkbox"/>	yliopisto

Ravihevosten omistajat

9) Talouteeni kuuluu itseni mukaan lukien...

- yksi henkilö
- kaksi henkilöä
- kolme henkilöä
- neljä henkilöä
- viisi henkilöä tai enemmän

10) Harrastuksiini kuuluu hevosen omistamisen lisäksi...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- liikunta, urheilu, retkeily
- elokuvat, musiikki, taide
- käsityöt
- urheilun seuraaminen
- uhkapelit
- muu, mikä? _____
- minulla ei ole muita harrastuksia

11) Omistan hevosen/hevosia ja sen lisäksi..

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- toimin hevosen/hevosten valmentajana
- olen töissä tallilla
- olen töissä hevosalalla
- lähipiirissäni on hevosenomistajia/-harrastajia
- muuten, miten? _____

12) Hevoseni on valmennuksessa tällä hetkellä...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- olen itse valmentaja hevoselleni
- amatöörivalmentajalla
- ammattivalmentajalla

13) Olen hevosenomistajana...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- osaomistaja/kimppaomistaja
- yksin 1-2 hevosen omistaja
- yksin 3-5 hevosen omistaja
- yksin 6-9 hevosen omistaja
- yksin kymmenen tai useamman hevosen omistaja

14) Kaikki omistamani hevoset ovat kilpailevia ravihevosia.

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- kyllä
- ei, minulla on myös ratsu/työhevonen/joutilas
- ei, minulla on myös kilpailematon hevonen
- ei, minulla on myös varsa
- ei, muu mikä? _____

15) Olen ollut hevosenomistajana...

- alle yhden vuoden
- vuodesta kolmeen vuotta
- neljästä vuodesta seitsemään vuotta
- kahdeksasta vuodesta kymmeneen vuotta
-

Ravihevosten omistajat

kauemmin kuin 10 vuotta

16) Löysin lajin pariin...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- kaverin/tutun kautta
 - pelimaailmasta
 - perheessä/suvussa ollut aina hevosia
 - internetin/ television kautta sain innostuksen
 - muuten, miten?
-

17) Mielestäni raviurheilussa kiinnostavinta...

- hevonen
 - urheilu
 - rahan ansaitsemismahdollisuus
 - pelaaminen
 - muu, mikä?
-

18) Seuraan raviurheilua...

- päivittäin
- seuraan vain oman hevoseni suorituksia
- silloin tällöin
- en seuraa raviurheilua

19) Tärkein asia hevosenomistamisessa on...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- palkintorahat
 - ihmissuhteet, yhdessäolo
 - hevosen näkeminen, itse eläin
 - hevosen pärjääminen(voitot)
 - harrastaminen, vapaa-ajanviettotapa
 - muu, mikä?
-

20) Hevosteni kilpailu-ura on tähän mennessä ollut mielestäni...

- menestyksekkäs
 - ihan hyvä
 - suuri pettymys
 - muu, mikä?
-

21) Aion hankkia lisää hevosia...

- Kyllä
- Ehkä
- En (hyppää kysymykseen 23)

22) Seuraava hevoseni olisi...

(Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.)

- kesällinen varsa
 - opetettu varsa
 - aktiivisesti kilpaileva hevonen
 - siitoshevonen
 - ratsu
 - muu, mikä?
-

23) Terveiset opinnäytetyöntekijälle:



Ravihevosten omistajat

Mikäli vastaatte kyselyyn yhteystiedoillanne, osallistutte arvontaan. Arvonnassa palkintona kaksi kausikorttia sekä kahden hengen Kuninkuusraviliput. Yhteystietojasi ei käytetä kyselytutkimuksen analysointiin.

Etunimi * _____
Sukunimi* _____
Sähköposti _____
Postiosoite* _____
Postinumero* _____
Postitoimipaikka* _____
Puhelin _____
*=pakollinen

Kiitos vastauksestasi!

